

Samenwerkingsverband
VO Zuidoost Utrecht

ONDERSTEUNINGSPLAN 2022-2026

Datum: 12 april 2022
Status: definitief

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Onderwerp	Bladzijde
	Voorwoord	3
	Inleiding	4
1	Missie en visie van het samenwerkingsverband	5
2	Terugblik op de vorige planperiode Aandachtspunten voor de komende planperiode	6-11
3	Dekkend netwerk van en de route naar voorzieningen	12-17
4	De samenwerking met onze partners	18-21
5	Communicatie	22-24
6	Kwaliteit en verantwoording	25
7	Organisatie van het samenwerkingsverband	26-28
8	Financiën	29-40
Bijlage		Bladzijde
1	Basisondersteuning	41-42
2	Ouder- en jeugdsteunpunt	43

Voorwoord

De kracht van de scholen zorgt voor een sterk samenwerkingsverband VO Zuidoost Utrecht. Samen zijn we tot dit plan gekomen. De betrokkenheid van de OPR, bestuurders, zorgcoördinatoren, directeuren, wethouders, (leerplicht)ambtenaren, PO en andere experts was groot; de opbrengst waardevol.

De afgelopen vier jaar zijn de zorgstructuren in de scholen verstevigd en kregen leerlingen de ondersteuning die zij nodig hadden.

De gevolgen van de coronacrisis voor jongeren, gezinnen én voor alle betrokken professionals zijn ingrijpend. Leerlingen stonden letterlijk op afstand. Toch blijft onze opdracht hetzelfde: een doorlopende schoolloopbaan voor iedere jongere, met ondersteuning waar nodig. Scholen lossen ondersteuningsvragen op die steeds complexer lijken te worden. Door gezamenlijk op te trekken, kunnen we die vragen nog beter beantwoorden. De versterking VO-VSO, de doorstroom PO-VO en samenwerking met de gemeenten dragen daar de komende jaren aan bij.

De schoolbesturen hebben veel verantwoordelijkheid, vrijheid en de middelen om ondersteuning te realiseren vanuit hun eigen visie op onderwijs. Alle scholen dragen zo bij aan een hoog niveau van passend onderwijs en een dekkend netwerk. Daar zijn we trots op. Om dat goed te kunnen blijven doen, en het passend onderwijs te evalueren en borgen, heeft het samenwerkingsverband slagkracht nodig. Met dit plan en in open dialoog zetten we de volgende stap naar versterken en verbinden.

We kijken uit naar verdere samenwerking, met in ons achterhoofd een opmerking uit een sessie ter voorbereiding op dit plan: 'Laten we leren van de tijd die voorbij is gegaan.'

Aline Pastoor

Directeur-bestuurder samenwerkingsverband VO Zuidoost Utrecht

Inleiding

Ondersteuningsplan 2022-2026

De schoolbesturen in het samenwerkingsverband VO Zuidoost Utrecht stellen minimaal eens per vier jaar een ondersteuningsplan op. Hierin staan gemaakte afspraken over:

- de organisatie van het samenwerkingsverband
- de (basis)voorzieningen
- de bekostiging
- de informatievoorziening.

Dit is een kaderstellend en strategisch plan voor de komende vier jaren. Het vormt de basis voor de scholen in de regio Zuidoost Utrecht om met elkaar passend onderwijs in te vullen en benoemt de ambities voor de komende planperiode.

Totstandkoming en procedure van vaststelling

Het ondersteuningsplan is met inspraak van verschillende geledingen tot stand gekomen: schoolbestuurders, schooldirecteuren, zorgcoördinatoren, medewerkers en Raad van Toezicht (RvT) van het samenwerkingsverband, afgevaardigden van de gemeenten, leerplichtambtenaren, het bestuur van het SWV PO ZOUT en de ondersteuningsplanraad (OPR). Het voorgenomen beleid en de ambities van het samenwerkingsverband zijn gedeeld en bediscussieerd.

Op hoofdlijnen ziet de procedure er als volgt uit:

Wat?	Wie?	Wanneer?
Inputsessies	Alle gremia	November 2021
Afstemming met samenwerkingsverband PO ZOUT	SWV PO	December 2021
Heidag over samenwerking PO, VO, gemeenten en jeugdhulp	SWV PO en gemeenten	Februari 2022
Bespreken uitgangspunten en ambities	OPR ALV RvT OOGO	Februari 2022
Tussentijds overleg PO-VO en PO-VO-gemeenten	SWV PO Gemeenten	Maart 2022
Bespreken concept 1	OPR ALV RvT	Maart 2022
Instemming definitieve versie	OPR OOGO (gemeenschappelijke hoofdstukken)	April 2022
Goedkeuring definitieve versie	RvT ALV	April 2022
Toezenden Inspectie	Bestuur	April 2022

Hoofdstuk 1 Missie en visie van het samenwerkingsverband

Missie

De aangesloten schoolbesturen zien het als hun missie om alle jongeren die naar school gaan in de regio Zuidoost Utrecht passend onderwijs te bieden, zodat zij betekenisvol kunnen participeren in de samenleving.

De schoolbesturen geven zelf vorm aan deze missie, ieder op zijn eigen manier. Iedere school heeft een eigen inhoud en karakter, didactiek en pedagogische oriëntatie, mens- en onderwijsvisie en thema's waar zij extra goed in zijn. De specifieke uitwerking van de gedeelde missie per school is te vinden in de schoolplannen en de schoolondersteuningsprofielen (SOP's). Alle scholen zorgen samen voor een dekkend netwerk van voorzieningen.

Gedeelde visie

Onze visie omschrijven we als volgt:

- Passend onderwijs vindt vooral plaats **in de klas, op school**.
Het financieringsmodel is een schoolmodel; dit houdt in dat zoveel mogelijk ondersteuningsmiddelen rechtstreeks naar de scholen gaan, zodat zij de zorgplicht kunnen invullen.
- Het samenwerkingsverband speelt een **ondersteunende rol** op het gebied van kennis- en informatie-uitwisseling en het stimuleren van samenwerking tussen scholen en schoolbesturen, en een **coördinerende rol** op de (boven)regionale samenwerking, complexe casuïstiek en het kwaliteitsbeleid.
- **Regulier waar mogelijk, speciaal waar nodig**: onderwijsondersteuning vindt zoveel mogelijk plaats op een reguliere school. Dit kan ook met behulp van de expertise en inzet van een school voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Voor leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften is er divers VSO-aanbod.
- Preventief handelen heeft de voorkeur boven curatief handelen: **voorkomen is beter dan genezen**.
- Het samenwerkingsverband en alle aangesloten scholen zien zichzelf als een **lerende organisatie**. Gedegen kwaliteitsbeleid dat cyclisch is ingericht, laat ons zien waar het beter kan; dit gebruiken we om het een volgende keer beter te doen.
- Scholen gaan een **partnerschap met ouders** aan om de best passende onderwijsplek voor hun kind(eren) te vinden.

Onze regio heeft naar verhouding veel scholen voor voortgezet speciaal onderwijs met een bovenregionale functie. De VSO-scholen zijn divers in hun aanbod; dit leidt tot een breed dekkend netwerk. Meer dan de helft van de leerlingen op een VSO-school woont niet in onze regio. Een thuisnabije onderwijsplek kan ook buiten de regio liggen.

De schoolbesturen zetten zich in om alle leerlingen een doorlopende schoolloopbaan te bieden. Dit doen ze door samen met het primair onderwijs en met omliggende samenwerkingsverbanden goed onderwijs te bieden, en door samen met gemeenten en jeugdhulpaanbieders extra ontwikkelings- en gezinsondersteuning te realiseren voor leerlingen die dat nodig hebben. Gezamenlijk zetten we zo een stap naar inclusief onderwijs.

Hoofdstuk 2 Terugblik op de vorige planperiode Aandachtspunten voor de komende planperiode

Het opstellen van een nieuw ondersteuningsplan is een natuurlijk moment om terug te kijken op passend onderwijs in de voorgaande jaren en vooruit te kijken. Het uitgangspunt is dat we zo veel mogelijk leren uit het verleden: hoe kunnen we kwantitatieve en kwalitatieve data benutten om de koers voor de toekomst te bepalen?

2.1 Wat we zagen gebeuren

We kijken op verschillende manieren terug:

1. *Cijfers*

Om te sturen op inhoud en kwaliteit is het nodig om over goede en actuele cijfers te beschikken, deze te interpreteren en van context te voorzien, om vervolgens doelen te bepalen voor de gewenste ontwikkeling.

2. *Verhalen en ervaringen*

Verhalen en ervaringen geven meer of andere informatie dan cijfers. In gesprekken met scholen en besturen is besproken hoe zij het samenwerkingsverband ervaren en waar de structuur en de cultuur binnen het samenwerkingsverband verbeterd kunnen worden.

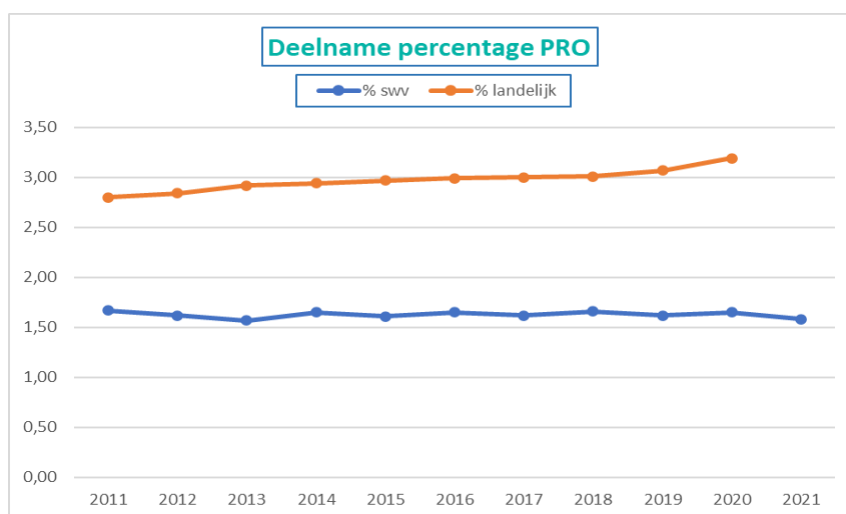
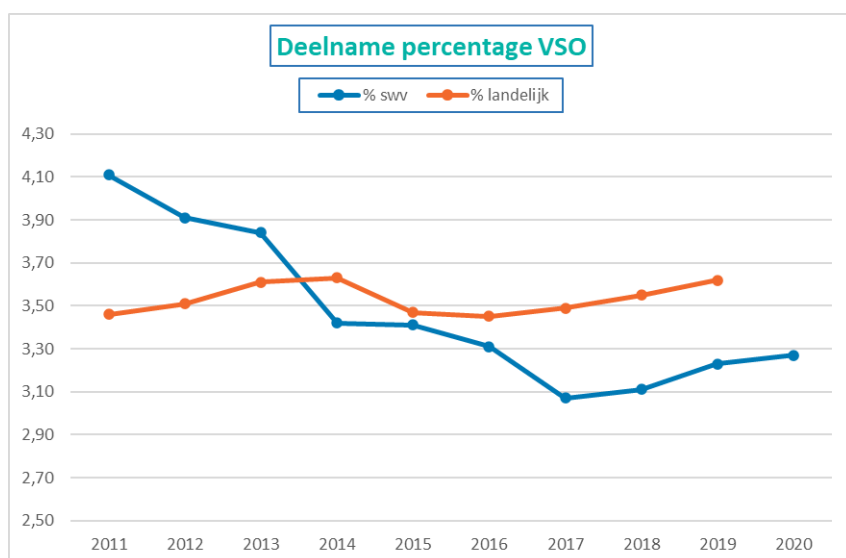
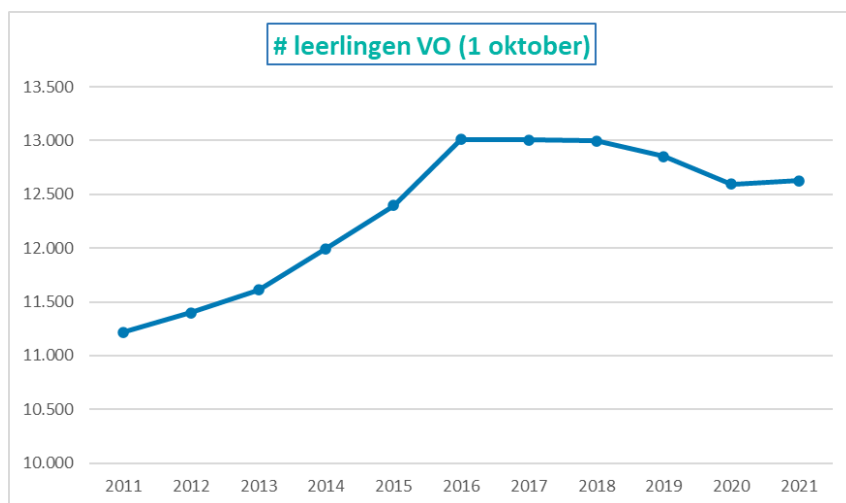
3. *Input voor het nieuwe ondersteuningsplan*

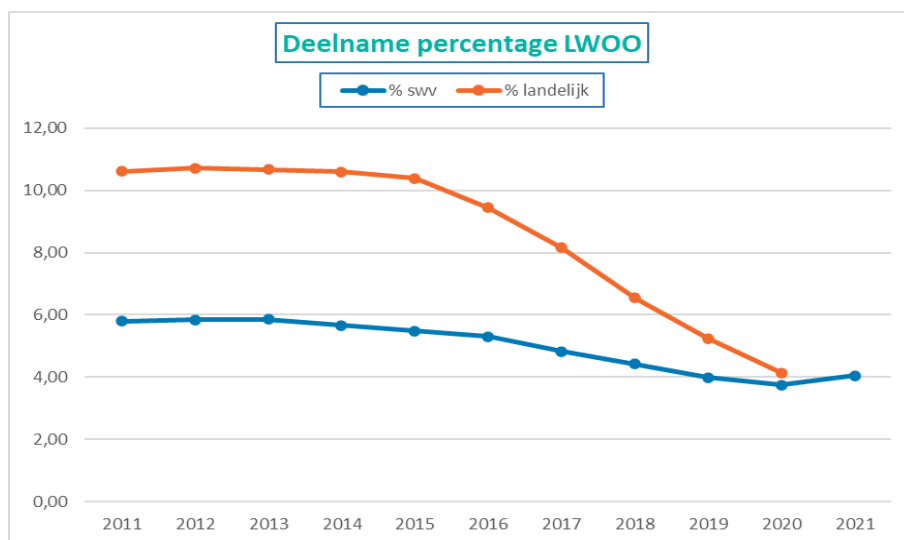
Het nieuwe ondersteuningsplan is tot stand gekomen met een brede vertegenwoordiging. Zo ligt er een gedragen plan waar mensen sámen aan willen werken in de komende jaren.

2.1.1 Actuele cijfers

De volgende cijfermatige gegevens zijn van belang voor de komende planperiode:

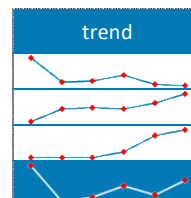
- Het aantal VO-leerlingen neemt licht toe: een stijging van 0,25% in 2021, tegenover een landelijk dalende trend.
- Het aantal leerlingen dat gebruikmaakt van LWOO is met 9% gestegen en zit op het landelijk gemiddelde.
- Het aantal leerlingen in het praktijkonderwijs laat een daling zien van 4% en zit ruim onder het landelijk gemiddelde.
- Het deelnamepercentage VSO lag in 2021 op 3,22%, een licht stijgende trend. Het landelijk gemiddelde is 3,59%, eveneens een licht stijgende trend.
- De categorie laag neemt binnen het VSO licht af. Er is een opvallende stijging in de categorie midden (een stijging van 28%) en ook de categorie hoog laat een licht stijgende trend zien. Dit heeft financieel effect op het samenwerkingsverband.
- Er is sprake van migratie van VSO-leerlingen tussen de regio's van de samenwerkingsverbanden: 32% van de leerlingen van de VSO-scholen woont in onze regio, 68% komt uit andere regio's. Andersom geldt dat 52% van de door ons samenwerkingsverband bekostigde VSO-leerlingen op een VSO-school in onze regio onderwijs volgt, 48% gaat naar een VSO-school buiten ons samenwerkingsverband.
- De groei van het VSO komt voornamelijk door een flink hogere instroom vanuit het SO.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
VSO leerlingen aantallen	437	399	404	415	406	421
VO leerlingen aantallen	13.206	13.006	12.999	12.855	12.595	12.627
deelname % VSO	3,31%	3,07%	3,11%	3,23%	3,22%	3,33%
landelijk deelname % VSO	3,33%	3,37%	3,42%	3,52%	3,59%	

VSO leerlingen Naar Categorie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
laag	388	330	332	345	323	321
midden	27	47	50	47	57	73
hoog	22	22	22	23	26	27
Totaal	437	399	404	415	406	421

2.1.2 Verhalen en ervaringen

In 2021 zijn gesprekken gevoerd met de zorgcoördinatoren, schoolleiders en bestuurders van de aangesloten scholen over de kwaliteit en het beleid van het samenwerkingsverband. Daarbij kwam aan bod:

- Is er een goed functionerende *structuur* waarmee we kunnen vaststellen of we voldoen aan onze doelstellingen van passend onderwijs? Wat willen we anders en beter?
- Is er een heldere visie op de kwaliteits*cultuur*: spreken we dezelfde taal? Delen we dezelfde normen en uitgangspunten? Wat willen we anders en beter?

Het verbinden van structuur en cultuur is een taak van het samenwerkingsverband. Participatie, communicatie en vertrouwen zijn nodig om een *cultuur* te creëren om het met elkaar steeds beter te willen doen. Daarnaast is een *structuur* nodig waarbinnen iedereen weet wat er verwacht wordt en over voldoende informatie (en inspiratie) beschikt om zijn werk te kunnen doen. Dit vraagt om een stevige rol van het samenwerkingsverband.

Uit de gesprekken bleek tevredenheid over het functioneren van het samenwerkingsverband: men weet elkaar te vinden, er is waardering voor de kwaliteit van de inzet en er is sprake van onderling vertrouwen. In zelfevaluaties is geconcludeerd dat het samenwerkingsverband stabiel is, de financiën op orde zijn en de nieuwe governance geïmplementeerd is. Er is in de voorgaande planperiode veel bereikt. Dat is het gevolg van de goede relatie tussen de scholen, schoolbesturen en het samenwerkingsverband en de bereidheid om zich gezamenlijk in te zetten voor alle jeugdigen in de regio. Er kan wel meer aandacht gegeven worden aan een langetermijnvisie en een duidelijke afbakening van rollen en eigenaarschap.

2.1.3 Inputsessies

In november 2021 is in voorbereiding op het ondersteuningsplan 2022-2026 gesproken met een brede vertegenwoordiging van betrokkenen. In vier sessies is informatie opgehaald over het functioneren van het samenwerkingsverband: wat gaat goed, wat kan beter, welke kant wil men op en wat zijn de grootste knelpunten. In alle inputsessies kwam een overwegend positieve beleving van het samenwerkingsverband en het passend onderwijs in de regio naar voren. De ontwikkelpunten gingen vooral over zaken die nóg beter kunnen. Hieronder geven we de belangrijkste uitkomsten weer die de basis vormen voor dit ondersteuningsplan.

De rol en functie van het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband:

- fungeert als tussenschakel die meedenkt met de school: hebben we alles gedaan wat we kunnen?;
- is een partij die naast de school staat, als adviseur vanuit een neutrale rol meekijkt, niet zozeer voor een oplossing zorgt, maar ondersteunend is in het proces;
- heeft een makelaarsfunctie met een bovenschoolse blik, is op de hoogte van landelijke ontwikkelingen en bevordert dat informatie -ook over wat er speelt binnen het samenwerkingsverband- bij de scholen komt;
- is de aangewezen partij om de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp te bevorderen;
- bewaakt de kwaliteit en volledigheid van het dekkend netwerk in de regio.

Het schoolmodel

Het (passend) onderwijs in de regio is van hoog niveau en het aanbod is divers. Scholen hebben de kennis en kunde om passend onderwijs vorm te geven en hechten aan hun vrijheid om dit naar eigen inzicht te doen. Het schoolmodel maakt het tegelijkertijd lastig om zicht te houden op wat er op de scholen gebeurt en daarmee in het dekkend netwerk. Er is coördinatie nodig om in beeld te brengen of doelstellingen worden gehaald, of middelen efficiënt en effectief worden besteed, of er voldoende passend aanbod is voor de diverse ondersteuningsvragen en of de kwaliteit op orde is. Tenslotte is er soms 'doorzettingsmacht' nodig vanuit het samenwerkingsverband en komen er steeds meer wettelijke taken bij. In het huidig samenwerkingsverband is er te weinig menskracht om die actieve rol te kunnen spelen en meer (wettelijke) taken uit te voeren. Een uitbreiding van het samenwerkingsverband heeft financiële gevolgen voor de scholen en staat daarmee op gespannen voet met het schoolmodel.

Verduurzaming van het dekkend netwerk en de samenwerking met gemeenten

De afgelopen jaren zijn pilots opgezet om het dekkend netwerk te verstevigen. De monitoring van de pilots kan op basis van criteria *vooraf* worden verbeterd, zodat de pilots bij gebleken succes onderdeel kunnen worden van het dekkend netwerk. Het ontwikkelen van een gemeenschappelijke taal en heldere overlegstructuren tussen leerplicht, gemeenten, het samenwerkingsverband en scholen kan helpen om onderwijs-zorgvoorzieningen in te richten en te verduurzamen, en de inzet van (beschikkingsvrije) ondersteuning op de scholen te stimuleren. Het samenwerkingsverband kan hierin een initiërende en coördinerende rol spelen. De financiering, organisatie en uitvoering van de pilots blijft een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

Communicatie binnen het samenwerkingsverband en communicatie met ouders

Het overleg tussen zorgcoördinatoren, gefaciliteerd door het samenwerkingsverband, wordt gewaardeerd. Er vindt kennisdeling, en -uitwisseling plaats en de opkomst is hoog. De communicatie met de schooldirecteuren kan versterkt worden, net als het met en van elkaar leren.

Communicatie met ouders is primair een taak van de scholen zelf. Samenwerkingsverbanden hebben vanuit de Verbeteraanpak Passend Onderwijs uit 2020 een taak gekregen voor de inrichting van een ouder- en jeugdsteunpunt in hun regio. Een heldere rol- en taakverdeling en goede communicatie over welke informatie en ondersteuning ouders kunnen krijgen bij de school en welke bij het samenwerkingsverband zijn cruciaal om een dergelijk steunpunt voor iedereen van meerwaarde te laten zijn.

2.2 Waar we ons op gaan richten

Op basis van de cijfers, de verhalen en ervaringen, en de inputsessies formuleren we een aantal aandachtspunten voor de komende planperiode.

Op basis van de **cijfers** hebben we de komende planperiode aandacht voor:

- *De opvallende stijging van TLV's categorie midden*

We onderzoeken de mogelijke verklaringen voor deze stijging en bekijken of en welke aanpassingen in beleid en/of dekkend netwerk nodig zijn.

- *De (landelijk) verwachte stijging van onder- en zij-instroom in het SO*
Op basis van de cijfers, landelijke trends en het voorgenomen onderzoek van SWV PO ZOUT inventariseren we hoe de verwachte golf voor het VSO er uit zal zien en wat dat financieel betekent.

Op basis van de gedeelde **verhalen en ervaringen** hebben we de komende planperiode aandacht voor:

- *Het versterken van de 1^e-lijnsondersteuning*
De middelen voor extra ondersteuning worden meer ingezet voor mentoren en coaches, en steeds minder voor externe inhuur. We monitoren het effect van deze inzet en delen deze gegevens met de scholen.
- *Het monitoren van pilots en het borgen van duurzame inzet van succesvolle pilots*
De schoolbesturen zijn sterk in innovatie, maar de resultaten van pilots worden niet altijd geëvalueerd en geborgd. Het samenwerkingsverband houdt zicht op geëvalueerde pilots en welke nieuwe voorzieningen uiteindelijk onderdeel worden van het dekkend netwerk.
- *Het inrichtingsmodel van het samenwerkingsverband*
De aangesloten scholen hebben een grote vrijheid (en de beschikking over het grootste deel van het budget) bij de inrichting van passend onderwijs en geven dit goed, divers en innovatief vorm. Omdat leerlingen aan de onder- en bovenkant van de ondersteuningsbehoeftes beter geholpen worden in samenwerking met alle partners in de regio, krijgt het samenwerkingsverband een actievere regio. Het gaat dan om: coördinatie op (boven)regionaal vraag en aanbod bij complexe ondersteuningsbehoeftes, het náást scholen staan en in gezamenlijkheid problemen oplossen, en het faciliteren en stimuleren van kennisdeling en -uitwisseling tussen scholen om van elkaar te leren. De financiële consequenties van dit scenario zijn uitgewerkt in hoofdstuk 8.

Op basis van deze **opgehaalde input** hebben we de komende planperiode aandacht voor:

- *Het dekkend netwerk van voorzieningen*
Hoe brengen we het dekkend netwerk goed in beeld, hebben we oog voor de veranderende ondersteuningsbehoeftes van leerlingen, zorgen we ervoor dat we het leerrecht voor elke leerling kunnen waarmaken en werken we samen met onze partners?
- *Het kwaliteitsbeleid*
Hoe verzamelen, analyseren en gebruiken we de juiste data om van elkaar te leren en beter te worden?
- *De rol en de inrichting van het samenwerkingsverband*
Hoe kan het SWV optimaal verbinden, coördineren, netwerken en kwaliteit bewaken?

Hoofdstuk 3   Dekkend netwerk van en de route naar voorzieningen

De samenwerkende schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor een dekkend netwerk van voorzieningen. Dit begint met een basisvoorziening, die wordt geboden door alle reguliere scholen. Onderdelen van de basisvoorziening zijn de *basisondersteuning* en de *extra ondersteuning*. Tevens is er binnen het samenwerkingsverband een breed VSO-aanbod met verschillende gradaties in ondersteuning.

3.1   Wat we zagen gebeuren

Dekkend netwerk

- Er is een ruim, divers en kwalitatief aanbod van VSO-onderwijs in de regio. Reguliere VO-scholen kunnen met extra ondersteuning leerlingen steeds beter binnen het regulier onderwijs houden. Tegelijkertijd is de druk op sommige VSO-scholen toegenomen. Dit komt mede doordat omliggende samenwerkingsverbanden minder VSO-aanbod hebben, wat leidt tot een migratie van leerlingen uit andere regio's naar onze regio.
- De vormgeving van de basisondersteuning en financiering van de extra ondersteuning is de verantwoordelijkheid van de scholen. Schoolbesturen, scholen en samenwerkingspartners hebben zicht op het onderwijs(ondersteunings)aanbod in de regio. Sommige (in-school) voorzieningen zijn nog niet zo bekend.
- Op meerdere plekken en voor meerdere soorten ondersteuningsvragen komt de samenwerking met jeugdhulp van de grond met één integraal aanbod en cofinanciering. Een deel van dit aanbod betreft een pilot. Dit brengt onzekerheid voor leerlingen en middelen met zich mee en leidt tot een niet-duurzaam dekkend netwerk.
- Een vrijstelling van de leerplicht mag in principe nooit het gevolg zijn van ontbrekend aanbod. Hiermee geven we uitvoering aan het leerrecht van alle kinderen in de regio. Dit heeft tot gevolg dat we nieuwe leerlingen verwelkomen in het onderwijs, soms ook leerlingen die nog nooit onderwijs in een school gevolgd hebben.

De rol van het samenwerkingsverband

- De aanvragen bij het Centraal Meldpunt Individuele Casuïstiek (CMIC) zijn sinds de inrichting hiervan verdubbeld. Dit kan betekenen dat het CMIC steeds beter gevonden wordt, maar ook dat de problematiek na de lockdowns van de scholen een vlucht heeft genomen. De aard van de casuïstiek wordt nu nog niet benut voor het maken van beleid.
- De samenwerking met de partners in de regio (en bovenregionaal) speelt een grote rol bij het aanbod voor leerlingen met heel specifieke ondersteuningsvragen. Dit aanbod vraagt expertise, is vaak kleinschalig, kostbaar en gaat gepaard met complexere financiering en organisatie. De continuïteit van dit aanbod is afhankelijk van de vraag, het aantal leerlingen en de samenwerking met leerplicht en jeugdhulp, mede omdat het leerlingen betreft die soms nog geen onderwijs genoten hebben. Het samenwerkingsverband kan hierbij bemiddelen.
- De verdeling van rollen, taken en verantwoordelijkheden bij het invullen van het dekkend netwerk kan versterkt worden.
- Het samenwerkingsverband heeft een te beperkte staf om beleid te maken en kwaliteit te borgen.

3.2 Wat we afspreken

3.2.1 Zorgplicht

De start van ondersteuning voor elke leerling is wettelijk vastgelegd met de zorgplicht. De zorgplicht ligt te allen tijde bij de schoolbesturen en kent twee varianten: zorgplicht tijdens de aanmeldprocedure en zorgplicht voor de leerlingen binnen de school.

- Tijdens de aanmeldprocedure geldt dat scholen aan leerlingen die schriftelijk zijn aangemeld een passend aanbod doen. Als na de wettelijk vastgelegde onderzoeksperiode blijkt dat de school van aanmelding geen passend aanbod kan doen, zoekt de school samen met ouders een andere school die dit wel kan bieden en waar de leerling kan worden geplaatst.
- De invulling van de zorgplicht voor leerlingen binnen de school houdt in dat de school voor alle leerlingen een passend aanbod realiseert, zelf of in samenwerking met partners (zie ook hoofdstuk 4). Als blijkt dat dit niet voldoende is, zoekt de school samen met ouders een andere school die wel een passend aanbod kan bieden en waar de leerling kan worden geplaatst.

Voor leerlingen die (nog) geen schoolinschrijving hebben, bijvoorbeeld na een verhuizing, na verblijf in een instelling of na een tijdelijke vrijstelling van de leerplicht, stimuleren de betrokken zorgaanbieders of leerplichtambtenaren ouders om hun kind zo vroeg mogelijk schriftelijk aan te melden bij een school. Op die manier is er voldoende tijd om een passend aanbod te organiseren of een school te vinden die wel een passend aanbod kan doen aan de leerling. De school kan hierbij het samenwerkingsverband vragen om mee te denken als het om complexe casuïstiek gaat. Indien een leerling geen passende school kan vinden, is de doorzettingsmacht belegd bij de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband. Informatie over deze procedure staat op de website (www.swv-vo-zou.nl).

3.2.2 Basisondersteuning op alle scholen

Elke school stelt een schoolondersteuningsprofiel op. Hierin staat hoe de basisondersteuning eruitziet. De basisondersteuning is het geheel van preventieve en licht curatieve interventies. Deze ondersteuning is beschikbaar voor alle leerlingen en wordt voor het grootste deel groepsgewijs aangeboden. De basisondersteuning wordt bekostigd door de school uit de reguliere bekostiging van het Rijk (lumpsum). Binnen het samenwerkingsverband gelden afspraken over wat een school dient te bieden aan basisondersteuning en van welke kwaliteit deze ondersteuning hoort te zijn. Deze afspraken zijn vastgelegd in een aantal standaarden:

1. basiskwaliteit
2. planmatig werken
3. ondersteuningsstructuur
4. preventieve en licht curatieve interventies.

Een beschrijving van de basisondersteuning is opgenomen in bijlage 1. In de komende planperiode wordt de beschrijving van de basisondersteuning geconcretiseerd.

3.2.3 Extra ondersteuning

Elke school is verantwoordelijk voor het bieden van extra ondersteuning aan leerlingen wiens onderwijsbehoeften de basisondersteuning overstijgen. Deze extra ondersteuning wordt altijd vastgelegd in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP), waarbij ouders toestemming geven op het handelingsdeel. Scholen bepalen zelf welke extra ondersteuning zij aanbieden en of dit groepsgewijs of individueel is. Ze beschrijven dit in hun SOP.

Doordat de extra ondersteuning niet wordt voorgeschreven, is er een gedifferentieerd aanbod van ondersteuning binnen het samenwerkingsverband. Bij een aantal reguliere vo-scholen is het aanbod óók toegankelijk voor leerlingen van andere scholen. Dat benadrukt de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een dekkend netwerk. Op de website van het samenwerkingsverband is een overzicht te vinden van de extra ondersteuning in de regio. Dit overzicht wordt eenmaal per jaar geactualiseerd op basis van de SOP's.

De doelmatige en rechtmatige besteding van de middelen wordt op basis van het monitorformulier besproken tussen de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband en de schooldirecteuren. Op dit moment is er alleen sprake van een verantwoording van de middelen achteraf. In de komende planperiode kijken we naar de mogelijkheden voor het begroten van de middelen vooraf. De middelen voor basis- en extra ondersteuning worden via een verdeelsleutel verdeeld onder de scholen. In de komende planperiode wordt gereflecteerd op het huidige verdeelmodel (zie hoofdstuk 8).

3.2.4 Aanbod voor specifieke ondersteuningsvragen

Het samenwerkingsverband heeft de visie dat alle ondersteuningsvragen, van eenvoudig tot complex, vraaggericht benaderd worden. Dit betekent niet dat er een aanbodgerichte voorzieningencultuur ontstaat, waarbij voor elke ondersteuningsvraag die niet precies binnen het bestaande aanbod past, een nieuwe voorziening wordt ontwikkeld. Tegelijkertijd wordt zorggedragen voor een dekkend netwerk, zodat alle leerlingen een passende onderwijsplek hebben. Dit gebeurt op verschillende manieren:

- *Praktijkonderwijs*

Praktijkonderwijs is er voor leerlingen die naar verwachting hun vmbo diploma niet kunnen halen. Deze leerlingen worden voorbereid en begeleid naar de arbeidsmarkt of een mbo entree-opleiding. Voor toelating tot het praktijkonderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het samenwerkingsverband nodig. Een TLV voor het praktijkonderwijs is geldig gedurende de gehele schoolloopbaan van een leerling.

- *Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO)*

Op het vmbo kunnen leerlingen met leerachterstanden extra begeleiding ontvangen in de vorm van LWOO. De VO-school kan - vooralsnog - voor deze leerlingen extra middelen aanvragen om aanvullende ondersteuning te bieden. Een beschrijving van de procedure is te vinden op de website. We groeien toe naar opting out per schooljaar 2023-2024 (zie voor verdere uitwerking hoofdstuk 8).

- *Voortgezet speciaal onderwijs*

Het VSO biedt binnen het samenwerkingsverband een speciale setting met (zeer) specifieke ondersteuning aan leerlingen. Het VSO rust het onderwijs en de ondersteuning van de leerlingen zo toe dat een overgang mogelijk is naar een reguliere school, naar vervolgonderwijs, arbeidsmarkt of dagbesteding.

Bij plaatsing op het VSO of teruggeleiden naar het VO streven we naar zo min mogelijk onderbrekingen binnen de schoolloopbaan. Dit kan betekenen dat de leerling extra ondersteuning ontvangt vanuit het speciaal onderwijs, terwijl die de schoolloopbaan binnen de vertrouwde omgeving van een reguliere school vervolgt. Het kan ook betekenen dat een leerling de schoolloopbaan doorloopt binnen het speciaal onderwijs. De doelstelling is om onder het landelijk verwijzingspercentage te blijven. Daarom zetten we in op een brede ontwikkelagenda VO-VSO.

In de afgelopen planperiode is meer aanbod ontstaan voor (hoog)begaafde leerlingen. Met subsidie van OCW is het aanbod versterkt. Scholen zetten zich in voor goed onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen. Er is binnen het samenwerkingsverband één begaafdheidsprofielschool (BPS). Het samenwerkingsverband zorgt dat er meer zicht komt op thuiszittende (hoog)begaafde leerlingen en een dekkend aanbod. Daarvoor zijn een sterkere samenwerking VO-VSO, vloeiende doorstroom PO-VO en het delen van ervaringen nodig.

In de komende planperiode:

- *wordt een ontwikkelagenda VO-VSO opgesteld.*
Dit doen we om de kennis die aanwezig is in het VSO zo optimaal mogelijk in te zetten en onderbrekingen in de schoolloopbaan te voorkomen. We kijken naar de duur van TLV's en hoe een TLV of het budget voor een TLV ingezet kan worden in combinatie met een onderwijszorgvoorziening. Ook kijken we naar passende procedures, rollen en verantwoordelijkheden bij de instroom van VO naar VSO en weer terug. Het samenwerkingsverband speelt hierin een initiërende en coördinerende rol; de verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij de scholen.
- *versterken we de samenwerking met samenwerkingsverbanden in de regio.*
Door het ruime en diverse aanbod van VSO in Zuidoost Utrecht zien we een bovengemiddelde toestroom van leerlingen uit andere regio's. En hoewel de TLV's voor deze leerlingen bekostigd worden door het samenwerkingsverband van herkomst, drukt het grote aantal VSO-scholen wel op de begroting van het samenwerkingsverband in de vorm van tijdsinvestering, deelname aan pilots en afstemming met gemeenten.
- *krijgen we beter zicht op welke leerlingen om welke redenen onderwijs volgen op scholen buiten ons samenwerkingsverband.*

3.2.5 De route naar specifieke voorzieningen

De aanvraag voor een TLV verloopt via het samenwerkingsverband. De toewijzing van een TLV gebeurt door de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband na onafhankelijke advisering door een eerste en tweede deskundige. In de richtlijnen voor de voorzieningen, gepubliceerd op de website van het samenwerkingsverband, staat informatie over de criteria, dossierinhoud en het OPP. Tevens staat vermeld voor welke duur de bekostiging afgegeven wordt en op welke wijze een verlenging kan worden aangevraagd. Ook wordt beschreven welke route gevolgd wordt indien een leerling, na een periode op het VSO of een andersoortige speciale voorziening, het onderwijs (deels) vervolgt binnen een reguliere school. Tenslotte is voor ouders inzichtelijk hoe de procedure voor extra ondersteuning of een plaatsing in een specifieke voorziening verloopt. Als ouders geen toestemming hebben gegeven voor een TLV-aanvraag, biedt het samenwerkingsverband hun een horing aan.

3.2.6 Overig onderwijsaanbod

Naast het praktijkonderwijs, het LWOO en het VSO, werkt het samenwerkingsverband met andere partners samen aan onderwijs voor een kleine groep leerlingen.

- *Leerlingen in een GGZ-instelling, justitiële jeugdinrichting of een andere tijdelijke lesplaats*
Er is een aantal speciale voorzieningen voor leerlingen die tijdelijk overdag of residentieel in een instelling verblijven, zoals leerlingen die in (dag)klinische behandeling zijn bij een GGZ-instelling, in detentie zitten of in een voorziening voor dagbesteding onderwijs volgen. Zij worden, gedurende de periode dat ze daar zijn, uitgeschreven bij de eigen school en ingeschreven bij de school die verbonden is aan de instelling (open residentieel onderwijs). Als de behandeling of detentie beëindigd is, gaat de leerling terug naar de school van herkomst of wordt - in uitzonderlijke gevallen - aangemeld bij een andere (reguliere) school.
- *Internationale Schakelklas*
Leerlingen die vanuit het buitenland in Nederland komen wonen en de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen, kunnen worden ingeschreven bij een school voor onderwijs aan nieuwkomers. Voor leerlingen uit dit samenwerkingsverband biedt de Ithaka in Utrecht de Internationale Schakelklas. De intentie is dat deze leerlingen uiterlijk na twee jaar doorstromen naar het geadviseerde niveau in het regulier onderwijs.
- *Cluster 1 en cluster 2*
Scholen gespecialiseerd in onderwijs aan leerlingen met een visuele beperking (cluster 1) en aan leerlingen met een communicatieve beperking (cluster 2) behoren bestuurlijk niet tot het samenwerkingsverband. Om voor hen wel passend aanbod te organiseren, is er contact met de volgende instellingen:
  - o Bartiméus en Koninklijke Visio voor cluster 1,
  - o Kentalis en Auris voor cluster 2.Zij verzorgen in de regio specialistisch onderwijskundige begeleiding, variërend van ambulante ondersteuning in regulier of speciaal onderwijs tot plaatsing in een onderwijsvoorziening voor cluster 1 of cluster 2. Toeleiding naar deze ondersteuning kan worden aangevraagd bij het aanmeldpunt van de betreffende instelling.
- *Onderwijs aan zieke leerlingen*
Wanneer een school met een zieke leerling te maken krijgt, blijft de school verantwoordelijk voor het onderwijs. Voor ondersteuning om onderwijs op school, thuis of in het ziekenhuis te organiseren, kan de school een beroep doen op de educatievoorziening van het ziekenhuis waar de leerling in behandeling is of gebruikmaken van consultants van het landelijk netwerk Ziezon.
- *Onderwijs aan leerlingen met andere chronische aandoeningen of complexe problematiek*
Voor leerlingen met chronische aandoeningen anders dan hierboven beschreven, maken scholen afspraken met ouders en leerlingen hoe zij omgaan met het onderwijs in combinatie met de aandoening. Vaak gaat het om leerlingen met ingewikkelde ondersteuningsvragen en/of om leerlingen die kunnen toegroeien naar het volgen van onderwijs. Regionaal en bovenregionaal zijn er zijn er verschillende onderwijszorgvoorzieningen voor leerlingen met complexe ondersteuningsbehoeften.

Voor leerlingen die ingroeien in het onderwijs en nog niet voor 100% van de tijd onderwijs kunnen volgen, mag afgeweken worden van de voorgeschreven onderwijstijd. Het opstellen van het OPP dat de grondslag is voor het verkrijgen van instemming van de inspectie, is de verantwoordelijkheid van de school.

In de komende planperiode wordt het samenwerkingsverband intensiever betrokken bij de afgifte van vrijstellingen om zo een beter beeld te krijgen van welk aanbod ontbreekt en welke voorzieningen eventueel nodig zijn voor leerlingen met complexe problematiek. Ook kijken we hoe we passend onderwijs vormgeven en langdurig bekostigen voor leerlingen die nieuw instromen in het onderwijs.

Samenvattend: Dekkend netwerk en de route naar voorzieningen - ambities 2022-2026

1. De scholen en het SWV stellen samen een ontwikkelagenda op voor het VO en VSO met minimaal de volgende onderwerpen:
  - onderzoeken van de toename van TLV's midden;
  - inventariseren van de verwachte toestroom uit het SO;
  - afspraken over doorbelasting van de doorverwijzing VO-VSO;
  - verstevigen van de samenwerking tussen de reguliere VO-scholen en het VSO.

2. Het samenwerkingsverband heeft een coördinerende rol bij het in kaart brengen van het dekkend netwerk en de ondersteuningsvragen van leerlingen. Hierbij wordt minimaal geïnvesteerd in:
  - het in beeld brengen van het dekkend netwerk en het stimuleren van uitwisseling over in-school voorzieningen;
  - het gebruik van data die voortkomen uit het CMIC, de betrokkenheid bij de afgifte van vrijstellingen voor leerplicht en het organiseren van het leerrecht;
  - het coördineren van vraag en aanbod voor HB leerlingen met extra zorgvraag; de doorstroom PO-VO ontwikkelen en samenwerking met VSO versterken.

3. We reflecteren op het huidige verdeelmodel van de financiële middelen voor extra ondersteuning en we werken opting out voor de LWOO-middelen uit.

4. We verstevigen de samenwerking met de omliggende samenwerkingsverbanden en krijgen beter zicht op welke leerlingen om welke redenen onderwijs volgen op scholen buiten de regio.

Hoofdstuk 4 De samenwerking met onze partners

Om de onderwijsloopbaan succesvol af te ronden, is er soms meer nodig dan alleen onderwijs. Daarvoor wordt samengewerkt met externe partners. Het samenwerkingsverband zorgt voor een adequate en eenduidige route om ondersteuning samen met anderen te organiseren.

4.1 Wat we zagen gebeuren

Wat we zagen gebeuren in de samenwerking met onderwijspartners:

- De doorbraaktafel voor vastlopende casuïstiek en het CMIC worden goed benut. Uit de eerste evaluaties zijn bruikbare aanbevelingen gekomen die geïmplementeerd worden.
- Het samenwerkingsverband vervult een regiofunctie voor het VSO-aanbod en het onderwijs in residentiële voorzieningen.
- De samenwerking met het SWV PO ZOUT krijgt steeds meer vorm, maar kan verder ontwikkeld worden voor de leerlingen op het snijvlak van PO en VO.

Wat we zagen gebeuren in de samenwerking met gemeenten:

- Er is een goede samenwerkingsrelatie met leerplicht en het samenwerkingsverband is betrokken bij de afgifte van vrijstellingen. Voor leerlingen die langdurig thuiszitten, blijkt het voeren van regie moeilijk, waardoor leerlingen buiten beeld kunnen raken.
- Het organiseren van onderwijszorgarrangementen voor leerlingen is niet eenvoudig. De route is niet altijd duidelijk en het opzetten van een arrangement kost tijd. Het opzetten van een eenduidige werkwijze 'integraal arrangeren' is nodig om de route te verbeteren. Tegelijkertijd kan worden onderzocht hoe op sommige scholen ondersteuning in de school kan worden georganiseerd, zodat er minder individuele arrangementen nodig zijn.

4.2 Wat we afspreken

4.2.1 De samenwerking met onderwijs

- *Centraal meldpunt individuele casuïstiek*

Het samenwerkingsverband houdt coördinatie op ingewikkelde of vastlopende casuïstiek. De doelen van het CMIC zijn:

- hulp/advies bieden bij vragen over individuele casuïstiek vanuit één aanspreekpunt;
- inzicht krijgen in gaten in het dekkend aanbod in de regio.

Het CMIC kan benaderd worden voor een adviesgesprek, maar kan ook ingeschakeld worden om aan te sluiten bij een groot overleg over een leerling. Vragen kunnen betrekking hebben op een verwijzing naar het VSO, een onderwijs-zorgvoorziening, het inschakelen van hulpverlening, ontheffing van leerplicht of het niet kunnen vinden van een passende onderwijsplek (op maat) voor een leerling. Als het samenwerkingsverband betrokken is bij een leerling via het CMIC, blijft de zorgplicht altijd bij de school van inschrijving.

- *Doorbraaktafel passend onderwijs regio Zuidoost Utrecht*
De samenwerkingsverbanden PO ZOUT, VO Zuidoost Utrecht en gemeenten Zuidoost Utrecht bieden samen de mogelijkheid om een doorbraaktafel te organiseren waar ouders, leerling, onderwijs, jeugdhulp, en het lokaal team aanwezig zijn. Een doorbraaktafel kan ingezet worden als er voor de jongere binnen het onderwijs, het lokale team en/of de zorgaanbieder geen passende oplossing wordt gevonden, en als de professionals die betrokken zijn bij de casus constateren dat de ondersteuning stagneert. De doorbraaktafel wordt geleid door een onafhankelijk voorzitter.

4.2.2. Doorgaande leerlijnen

- *PO-VO-trajecten*
De samenwerkingsverbanden PO ZOUT en VO Zuidoost Utrecht nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid vanuit een gedeelde maatschappelijke opdracht voor de doorgaande ontwikkeling van leerlingen van 4 – 20 jaar. Immers, de overgang naar het voortgezet onderwijs bij 12 jaar is redelijk arbitrair: uiteindelijk hebben we het over dezelfde leerling. De vorm van de samenwerking is momenteel minder relevant: we willen nu stappen zetten op thema's die betekenis hebben voor onze leerlingen. Indien blijkt dat de samenwerkingsvorm helpt die stappen te zetten, gaan we het gesprek daarover aan.
Op termijn is het perspectief een volledige samenvoeging van de samenwerkingsverbanden PO en VO, op de rechtspersoon na. De samenwerkingsverbanden zijn in één kantoorruimte gevestigd en werken al op verschillende terreinen samen, ook organisatorisch. Verdere stappen in de organisatie die dienend zijn aan de opdracht, worden onderzocht.
Op korte termijn blijven we aparte organisaties maar vinden we elkaar op gezamenlijk gedefinieerde gedeelde thema's om passend onderwijs vorm te geven:
  1. continuïteit van ondersteuning in de overgang van PO naar VO
  2. leren van elkaar
  3. samenwerking met gemeenten
  4. leeftijdsfase 10-14
  5. ouder- en jeugdsteunpunt gezamenlijk inrichten (zie Communicatie 5.1 en bijlage 2).

Een gezamenlijke netwerkgroep, bestaande uit professionals vanuit PO en VO, geeft invulling aan de thema's. De groep legt de link tussen praktijk, beleid en bestuur en ontwikkelt inhoudelijke voorstellen op de thema's. Een gezamenlijke stuurgroep met daarin een vertegenwoordiging van de bestuurders van PO- en VO-scholen fungeert als opdrachtgever richting deze netwerkgroep.

- *Overgang vmbo-mbo en samenwerking in de RMC regio*
De scholen en gemeenten in de regio's Zuidoost Utrecht, Utrecht, Utrecht West en Utrecht Zuid werken samen op basis van een samenwerkingsovereenkomst in één RMC regio (www.schoolwerkt.nl). Voor een goed overstapproces maken alle aangesloten scholen gebruik van hetzelfde informatiesysteem en hebben alle leerlingen een persoonlijk dossier, waardoor alle aanmeldingen in beeld zijn en ze ondersteund worden waar nodig. Als er aanvullende redenen zijn waardoor de overstap naar een mbo-opleiding moeilijk is, kunnen de leerlingen die dat nodig hebben ondersteuning ontvangen van een overstapcoach.

- *Aansluiting praktijkonderwijs en VSO op de arbeidsmarkt*

Leerlingen die uitstromen uit praktijk- en VSO-onderwijs maken vaak de overstap van school naar werk of arbeidsmatige dagbesteding. Zowel deze groep als de groep leerlingen die voortijdige schoolverlaters zijn (leerlingen zonder startkwalificatie), worden door de RMC regio gemonitord. Zo worden er praktijkleerroutes aangeboden, wordt informatie gegeven over de uitstroombmogelijkheden na praktijkonderwijs of VSO-onderwijs en wordt samengewerkt aan het creëren voor voldoende passende én duurzame (leer)werkplekken en stageplekken. Er is in de arbeidsmarktregio midden Utrecht een netwerkcoördinator benoemd die de belangen van de scholen voor praktijkonderwijs en VSO behartigt op de thema's: stage- en arbeidsplekken, nazorg en doorontwikkeling, standaardisatie binnen de regio, passende routes voor nieuwkomers en aanpak jeugdwerkloosheid.

4.2.3 De samenwerking met gemeenten

In het werkgebied van de samenwerkingsverbanden PO en VO in de regio Zuidoost Utrecht liggen vijf gemeenten: De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Bunnik, Wijk bij Duurstede en Zeist. De samenwerkingsverbanden zijn verantwoordelijk voor het vormgeven en onderhouden van een dekkend netwerk van (onderwijs)ondersteuningsvoorzieningen op en tussen de scholen in de regio. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor alle vormen van welzijnswerk, jeugdgezondheidszorg, preventieve en curatieve jeugdhulp, waaronder jeugd- en opvoedhulp, jeugdbescherming en -reclassering, pleegzorg en zorg voor kinderen/jongeren met een psychische of psychiatrische stoornis of een licht verstandelijke beperking.

De gezamenlijke opgave van gemeenten en samenwerkingsverbanden is om te zorgen dat alle leerlingen die dat nodig hebben zodanig worden begeleid dat zij later zoveel mogelijk zelfstandig en betekenisvol kunnen participeren in de samenleving. Thuiszitten moet worden voorkomen; dit kan leiden tot vermindering van kansen, zowel cognitief als sociaal.

Onderwijs en jeugdhulp werden de afgelopen jaren meer aan elkaar verbonden. Er zijn leerlingen die vanwege bepaalde niet onderwijsgerelateerde problematiek moeite hebben om goed te kunnen functioneren op school. Zorg en/of ondersteuning kan dan vanuit de desbetreffende gemeente worden ingezet op of rondom school. In de Kamerbrief van de minister van OCW uit 2021 wordt gepleit voor een verbeterde samenwerking tussen onderwijs en gemeenten. In de regio Zuidoost Utrecht werken wij hier aan. Wij laten ons hierbij leiden door de aanbevelingen uit het zogenaamde Oberonrapport van 2020 en de opbrengst van een gezamenlijke heidag in 2022.

Wat gaan we de komende vier jaar doen?

Een integrale, op elkaar afgestemde inzet van onderwijs- en jeugdhulpondersteuning is een belangrijke randvoorwaarde om betrokken leerlingen tot ontwikkeling te laten komen en thuiszitten te voorkomen. Hulp en ondersteuning thuis en/of op school worden snel en effectief geregeld. Preventie is en blijft richtsnoer. Zo kunnen we erger voorkomen en leerlingen 'bij de les houden'. Onderwijs en gemeenten trekken samen op en stemmen hun ondersteuning op elkaar af.

Doel is zo weinig mogelijk thuiszitters in de regio; het recht op leren geldt voor ieder kind. Dat doen we door gezamenlijk met de vijf gemeenten op te trekken in de uitvoering:

- de juiste ondersteuning en de juiste hulp komen snel en effectief beschikbaar voor de leerling;
- 'integraal arrangeren' in een multidisciplinair team wordt vaste werkwijze¹;
- ontschotting.

---

¹ 'Integraal arrangeren' betekent dat school en wijkteam gezamenlijk de ondersteuningsvraag op onderwijs en jeugdhulp van een leerling behandelen en het bijbehorend passend aanbod organiseren.

Hoe gaan we dat doen?

1. Sturing op samenwerking. Slagkracht is nodig. Daarom komt er regionale programmaleiding die hier uitvoering aan geeft en het proces zo inricht dat de voornemens worden uitgevoerd en beoogde resultaten worden behaald.
2. Met de regiogemeenten en de samenwerkingsverbanden wordt - ter voorkoming van thuiszitten - de doorbraaktafel onderwijs en jeugd in stand gehouden. De verbeterpunten uit de evaluatie worden gezamenlijk opgepakt.

De beoogde resultaten van onze samenwerking hebben we eind 2022 geconcretiseerd. De komende jaren gaan we die monitoren. Gemeenten en samenwerkingsverbanden gaan monitorgegevens met elkaar delen, in de overtuiging dat dit bijdraagt aan de versterking van de beleidsvoornemens.

Samenvattend: De samenwerking met partners - ambities 2022-2026

1. We zorgen, samen met scholen en het SWV PO ZOUT, voor een doorontwikkeling van:
  - het CMIC;
  - de regionale doorbraaktafel;
  - de (bovenregionale) samenwerking voor VSO en residentiële voorzieningen.
2. Het samenwerkingsverband houdt coördinatie op bovengenoemde ontwikkelingen en gebruikt data die voortkomen uit deze gremia voor het kwaliteitsbeleid. Dit gebeurt systematisch en gestructureerd.
3. Samen met het SWV PO ZOUT verbeteren we de doorgaande lijn PO-VO op de volgende thema's:
  - continuïteit van ondersteuning in de overgang van PO naar VO;
  - leren van elkaar;
  - samenwerking met gemeenten;
  - leeftijdsfase 10-14;
  - ouder- en jeugdsteunpunt gezamenlijk inrichten.
4. Samen met gemeenten zorgen we ervoor dat:
  - de juiste ondersteuning en hulp snel en effectief beschikbaar komen voor de leerling;
  - 'integraal arrangeren'¹ in een multidisciplinair team vaste werkwijze wordt;
  - ontschotting tot stand komt;
  - er een programmaleiding komt, om de samenwerking inhoud te geven (advies Oberon-rapport).

Hoofdstuk 5 Communicatie

Het samenwerkingsverband is een netwerkorganisatie die schoolbesturen samenbrengt om te komen tot een dekkend netwerk van voorzieningen en een juiste route voor ouders en leerlingen tót die voorzieningen. Het samenwerkingsverband stimuleert en faciliteert de communicatie tussen de scholen en voorziet de scholen van relevante informatie.

5.1 Wat we afspreken

Communicatie met ouders en ouder- en jeugdsteunpunt

De communicatie met ouders is een primaire verantwoordelijkheid van de scholen. In de afgelopen periode hebben we gezien, en dat is ook landelijk niet onopgemerkt gebleven, dat ouders en leerlingen de complexiteit van passend onderwijs moeilijk kunnen doorgronden. Om ouders gelijkwaardig partner te kunnen laten zijn, moeten zij zelf informatie kunnen vergaren over de (on)mogelijkheden binnen (passend) onderwijs en het samenwerkingsverband.

De verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband beperkt zich nu tot het inrichten van een toegankelijke en actuele website met informatie over het samenwerkingsverband, het ondersteuningsaanbod van scholen, geldende procedures en de route naar ondersteuning, en een beschrijving van de klachtenprocedure. Ouders kunnen kosteloos ondersteuning aanvragen bij Bureau Onderwijsconsulenten. Al deze informatie is te vinden op de website.

Daarnaast zijn de vragen die bij ouders leven en de ervaringen die zij hebben met passend onderwijs relevant voor het samenwerkingsverband om van te leren. Het op te zetten ouder- en jeugdsteunpunt combineert beide; het zal ouders en leerlingen informeren, hun behoeften signaleren en hen op weg helpen waar nodig. In overeenstemming met de landelijke Verbeteraanpak Passend Onderwijs zorgt het samenwerkingsverband vanaf 2022 samen met het SWV PO ZOUT voor de inrichting van dit onafhankelijk ouder- en jeugdsteunpunt. Het steunpunt kent drie pijlers: informeren, signaleren en steunen. De pijlers signaleren en steunen worden ook benut om in beeld te brengen wat er speelt onder ouders. Voor inrichting en tijdpad: zie bijlage 2.

Invloed op de ondersteuning voor de leerling

In de ondersteuningsroute is het gesprek en de afstemming met ouders bij elke stap aan de orde. De ondersteuningsroute start met een ondersteuningsteam waarvoor ouders altijd uitgenodigd worden. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt het OPP opgesteld. De ouders en de leerling (indien >16 jaar) hebben inspraak in de invulling van het OPP en instemming op het handelingsdeel ervan.

Invloed op het beleid van de school en het samenwerkingsverband

Elke school moet een SOP opstellen en vaststellen. De medezeggenschapsraad van de school heeft adviesbevoegdheid op dit ondersteuningsprofiel. Via de OPR zijn ouders betrokken bij de beleidsontwikkeling binnen het samenwerkingsverband. De OPR moet instemming verlenen aan het ondersteuningsplan. Op de website staat op welke wijze contact opgenomen kan worden met de leden van de OPR.

Communicatie met scholen

De scholen en schoolbesturen werken samen in een netwerkorganisatie en zijn met elkaar verantwoordelijk voor (de kwaliteit van) het dekkend netwerk. De veranderende rol van het samenwerkingsverband vraagt om aandacht voor communicatie over ontwikkelingen in de regio en over opbrengsten van het kwaliteitsbeleid. We willen ook de schooldirecteuren hierin meer betrekken. We benutten nu onderstaande overlegstructuren.

- Algemene ledenvergadering (ALV)
De ALV is als samenwerkende schoolbesturen verantwoordelijk voor een dekkend netwerk van voorzieningen en de route naar ondersteuning. De ALV bespreekt het beleid binnen het samenwerkingsverband. Ook beslist zij over statutenwijzigingen, toelating van leden en keurt zij de jaarrekening goed. Het samenwerkingsverband organiseert vijf keer per jaar een ALV, maar kan een extra vergadering organiseren indien nodig. De vergadering wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter (tevens voorzitter van de RvT) en de agenda wordt opgesteld door de directeur-bestuurder.
- Raad van Toezicht (RvT)
De RvT houdt toezicht op het bestuur en op het samenwerkingsverband als geheel. Daarnaast is de RvT verantwoordelijk voor de goedkeuring van de begroting en het jaarverslag, houdt ze toezicht op naleving door het bestuur van wet en code en rechtmatige verwerving en bestemming van middelen, en is ze belast met het benoemen van de accountant. De RvT komt vijf keer per jaar bij elkaar maar wordt extra georganiseerd indien nodig. De voorzitter leidt deze vergadering en de agenda wordt opgesteld door de directeur-bestuurder.
- Ondersteuningsplanraad (OPR)
Ouders, leerlingen en docenten denken in de OPR mee over het beleid van het samenwerkingsverband en de vormgeving van passend onderwijs. De OPR komt vijf keer per jaar bij elkaar onder leiding van een eigen voorzitter. De directeur-bestuurder sluit altijd een deel van de vergadering aan en twee keer per jaar sluit een afvaardiging van de RvT aan.
- Netwerk zorgcoördinatoren
Als netwerkorganisatie ondersteunt het SWV kennis- en ervaringsuitwisseling tussen scholen. Hiervoor wordt een aantal keer per jaar een overleg georganiseerd tussen zorgcoördinatoren.
- Overleg met SWV PO ZOUT
De samenwerkingsverbanden PO en VO zijn gehuisvest in hetzelfde pand. Hierdoor zijn er korte lijnen en kan er tussendoor geregeld afgestemd worden. Daarnaast is er structureel overleg waarin de (door)ontwikkeling van specifieke thema's aan bod komt.
- Overleg met omliggende samenwerkingsverbanden
Er vindt structureel bovenregionaal overleg plaats met de vijf samenwerkingsverbanden VO, met de schoolleiders VSO en de samenwerkingsverbanden PO uit de regio Utrecht.

- Overleg met gemeenten
Om de aansluiting tussen onderwijs, leerplicht en jeugdhulp te verbeteren, wordt samengewerkt met gemeenten. Er zijn op ambtelijk niveau verschillende groepen van één of meerdere gemeenten waar het samenwerkingsverband aan deelneemt en er vindt voorbereidend overleg plaats over het 'op overeenstemming gericht overleg' (OOGO). Zo sluit het samenwerkingsverband aan bij het overleg van de leerplichtambtenaren en het beleidsoverleg passend onderwijs van de vijf gemeenten. Beleidswijzigingen, signalen, trends en samenwerking worden besproken. Tenslotte worden op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt over de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp. Dit gebeurt in het OOGO.
- Jaarlijkse evaluatiemiddag
Jaarlijks organiseert het samenwerkingsverband een evaluatiemiddag voor schoolbesturen, leden van de RvT, leden van de OPR, zorgcoördinatoren, gemeenteambtenaren en leerplichtambtenaren. Tijdens deze middag worden de opbrengsten van evaluaties, gesprekken met scholen en schoolbesturen, monitoringsgegevens over de besteding van de middelen en andere relevante informatie besproken.

Klachten en bezwaren

Ondanks zorgvuldige aandacht voor kwaliteit, kunnen ouders bezwaar hebben tegen een besluit of een klacht hebben over het handelen van een medewerker van het samenwerkingsverband. Uitgangspunt is om er samen uit te komen door goed overleg. Indien er niet uitgekomen wordt, kunnen ouders en schoolbestuur een klacht of bezwaar indienen. Het samenwerkingsverband hanteert een regeling voor de behandeling van klachten en bezwaren die is gepubliceerd op de website.

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring van Onderwijsgeschillen. Deze commissie zal officieel ingediende bezwaren op basis van specifieke, onafhankelijke kennis en deskundigheid bekijken en een advies aan het samenwerkingsverband uitbrengen. Daarna neemt het samenwerkingsverband een beslissing op het bezwaar. Tenslotte hebben ouders de mogelijkheid om de situatie voor te leggen aan de Landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs of om een juridische procedure te starten.

Hoofdstuk 6   Kwaliteit en verantwoording

Bij de uitwerking van kwaliteitsbeleid is het van belang een goede verbinding te zoeken tussen de kwaliteits*structuur* en kwaliteits*cultuur*. De structuur sluit aan op de cultuur, en andersom.

6.1   Wat we zagen gebeuren

Het kwaliteitsbeleid is in 2020 volledig herzien naar aanleiding van een herstelopdracht van de Inspectie. Het samenwerkingsverband heeft in de afgelopen jaren de scholen en schoolbesturen actief betrokken bij het opstellen van dit beleid. Er is geconstateerd dat er een goed fundament ligt en dat het beleid gaandeweg aangepast wordt op basis van wat wel en niet werkt. In 2021 zijn de gesprekken gevoerd met schoolbestuurders en schoolleiders op basis van de gegevens uit de - achteraf - ingevulde monitor. In deze gesprekken kwamen aandachtspunten naar voren, zoals het goede gesprek met elkaar voeren, het delen en leren van opbrengsten, vooraf begroten en achteraf verantwoorden en de verschillende rollen binnen het samenwerkingsverband.

Samenvattend: Kwaliteit en communicatie - ambities 2022-2026

1. We richten samen met SWV PO ZOUT een ouder- en jeugdsteunpunt in en leren van de ervaringen van ouders (zie bijlage 2).
2. De opbrengsten van de monitoring van pilots, van verzamelde data uit het CMIC, doorbraaktafels en gesprekken met scholen en andere data die voortkomen uit de kwaliteitszorg (gestructureerde en systematische dataverzameling), delen we met scholen en benutten we om te komen tot verbetering (cyclisch verbeterproces).
3. We ontwikkelen het kwaliteitsbeleid verder:
  - a) Vooraf hebben we in beeld wat scholen gaan doen, welke middelen hiervoor worden ingezet en welk effect wordt verwacht.
  - b) Achteraf weten we welk effect de gepleegde inzet gehad heeft.
  - c) We voeren gesprekken over de kwantitatieve gegevens zodat er balans ontstaat tussen tellen en vertellen.
  - d) We delen de opbrengsten met elkaar en leren daarvan (factsheets en evaluatiemiddag), zowel op school(bestuurlijk) niveau als op samenwerkingsverbandniveau.
  - e) We richten, naast het zorgcoördinatorenoverleg, een structureel overleg in met de directeuren.

Hoofdstuk 7 Organisatie van het samenwerkingsverband

7.1 Inrichting van het samenwerkingsverband

De rechtspersoon van het samenwerkingsverband VO Zuidoost Utrecht is een vereniging. De regio van het samenwerkingsverband betreft de gemeenten Zeist, Wijk bij Duurstede, Bilthoven, Bunnik en Utrechtse Heuvelrug.

7.1.1 Deelnemende scholen en schoolbesturen

Onderstaand een overzicht van de aangesloten scholen en schoolbesturen bij het SWV.

Bevoegd gezag	Scholen	Vestigingsplaats	BRIN
Jordan-Montessori Lyceum Utrecht	1. Jordan-Montessori Lyceum Utrecht	Zeist	02TH00
NUOVO Scholen	2. NXT Doorn 3. NXT Maarsbergen 4. Openbaar Lyceum Zeist 5. VMBO MAVO Zeist	Doorn Maarsbergen Zeist Zeist	17BI02 07KP00 17BI00 17BI06
Pluryn	6. VSO de Sprong Maarsbergen	Maarsbergen	01KI00
Stichting Aeres groep	7. Aeres VMBO Maartensdijk	Maartensdijk	25GV08
Stichting Bijzonder Voortgezet Onderwijs Bilthoven	8. Het Nieuwe Lyceum Bilthoven	Bilthoven	00TL00
Stichting de Kleine Prins ²	9. De Kleine Prins	Utrecht Hilversum	02YP00
Stichting katholiek voortgezet onderwijs de Breul	10. De Breul	Zeist	00MK00
Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuveland	11. Wereldkidz Meerklank	Zeist	19TJ00
Stichting Scholengemeenschap voor Vrije Schoolonderwijs	12. Stichtse Vrije School 13. Tobiaasschool	Zeist Zeist	00CB01 00CB04
Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs	14. Berg en Bosch School	Bilthoven	02RF00
Stichting Verderwijs	15. VSO Heuvelrug college	Zeist	23GL00
Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Zuidoost-Utrecht	16. Beukenrode Onderwijs 17. Christelijk College Zeist 18. Christelijk Lyceum Zeist 19. Revius Lyceum Doorn 20. Revius Lyceum Wijk bij Duurstede 21. Seyster College	Doorn Zeist Zeist Doorn Wijk bij Duurstede Zeist	02RM00 02VR02 02VR00 02VR04 05VR05 26HY00/ 26HY02
Stichting Werkplaats Kindergemeenschap	22. De Werkplaats	Bilthoven	17WP00

² Dit schoolbestuur maakt gebruik van het recht op opting in en is lid van de algemene vergadering van het samenwerkingsverband indien en voor zo lang als een of meer leerlingen uit het postcodegebied van het samenwerkingsverband staan ingeschreven op een VSO-school van genoemd bestuur.

7.2 Samenwerkingsverband als organisatie en governance

De dagelijkse leiding binnen het samenwerkingsverband ligt bij de directeur-bestuurder. Het samenwerkingsverband is een vereniging en heeft daarmee leden (ALV) bestaande uit afgevaardigden van de deelnemende schoolbesturen. Er is een Raad van Toezicht (RvT) ingesteld als toezichthouder.

De organisatie ziet er als volgt uit:

- Het bestuur wordt gevormd door de directeur-bestuurder.
- De RvT bestaat uit vijf externe leden, waaronder de onafhankelijk voorzitter.
- De ALV bestaat uit afgevaardigden van de deelnemende schoolbesturen (één per schoolbestuur) en een onafhankelijk voorzitter. In totaal telt de ALV dertien leden. Alle schoolbesturen zijn gelijkwaardig in de dialoog. Mocht het echter tot een stemming komen, dan wordt de stemverhouding bepaald door het leerlingenaantal per bestuur (staffel van 500 leerlingen).
- De OPR bestaat uit elf leden en is een vertegenwoordiging van docenten, zorgcoördinatoren en ouders van leerlingen uit het samenwerkingsverband. De OPR adviseert het samenwerkingsverband bij beleid en heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan.
- Het traject van advisering en toewijzing is binnen het samenwerkingsverband gescheiden: het advies aan het bestuur van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van leerlingen wordt opgesteld door onafhankelijk deskundigen. De frequentie van vergaderen is afhankelijk van het aantal aanvragen.

Het stafkantoor is als volgt ingericht:

Functie	FTE
Bestuur	0,8
Beleid	0,8
Officemanagement	0,6
Casuïstiek	1,2
Administratief	0,2
Kwaliteit en communicatie	0,6

In de planperiode 2018-2022 heeft het samenwerkingsverband nieuwe governance en kwaliteitsbeleid ingericht. In de komende planperiode wordt op meerdere onderwerpen beleid (door)ontwikkeld, verandert de rol van het samenwerkingsverband, is er aandacht voor de 25 verbeterpunten passend onderwijs, en worden vanuit de overheid meer taken belegd bij het samenwerkingsverband.

Een directeur-bestuurder die gefaciliteerd wordt in haar rol door gedegen secretariële ondersteuning, strategisch beleidsadvies en gedegen kwaliteitszorg is hierbij cruciaal. Deze ontwikkelingen vragen om een heroverweging van de functies en om uitbreiding van het aantal fte in de komende planperiode.

Ook is er noodzaak om externe expertise in te huren op complexe vraagstukken. In de meerjarenbegroting is voor vaste uitbreiding en voor externe inhuur budget beschikbaar. De inzet van de externe inhuur zal afnemen vanwege de bestending en versterking van het staffbureau.

Samenvattend: Samenwerkingsverband als organisatie - ambities 2022-2026

1. Het samenwerkingsverband is voorbereid op het uitvoeren van de uitbreiding van de wettelijke taken:
  - uitvoering geven aan en coördinatie voeren op de 25 verbeterpunten passend onderwijs;
  - opzetten ouder- en jeugdsteunpunt;
  - intensievere betrokkenheid bij de afgifte van vrijstellingen;
  - doorontwikkelen van het kwaliteitsbeleid.

2. Het samenwerkingsverband neemt een coördinerende rol op zich op de vier genoemde kwaliteitsdomeinen:
  - dekkend netwerk
  - route naar voorzieningen
  - samenwerking met partners
  - communicatieen geeft uitvoering aan en monitort de voortgang op de in dit ondersteuningsplan gestelde ambities.

3. Het samenwerkingsverband geeft uitvoering aan het kwaliteitsbeleid. Er bestaat een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden. Het samenwerkingsverband ziet het als zijn taak om de scholen en schoolbesturen te faciliteren in het uitvoeren van hun verantwoordelijkheden. Dit doet het door adequate dataverzameling en -analyse, het delen van informatie en het stimuleren van het goede gesprek tussen de schoolbesturen.

Hoofdstuk 8 Financiën

Vanuit de gezamenlijke visie vinden wij dat passend onderwijs vooral in de klas, op school plaatsvindt. Daarom kiezen we voor het schoolmodel als financieringsmodel. Dit houdt in dat zoveel mogelijk ondersteuningsmiddelen rechtstreeks ten goede komen aan de afzonderlijke scholen zodat zij de zorgplicht kunnen invullen.

Het samenwerkingsverband werkt met een planning en controlcyclus. Daarin is vastgelegd hoe het proces van begroting tot jaarverslag is ingericht. Elk najaar wordt de begroting voor het komende jaar opgesteld in combinatie met een meerjarenbegroting. Deze meerjarenbegroting geeft een indicatie voor de komende jaren. Het bestuur stelt de begroting vast. De RvT keurt deze als eerste goed, daarna de ALV. De OPR stemt in. Zo weten de schoolbesturen op tijd hoeveel de scholen ontvangen vanuit het samenwerkingsverband.

De uitvoering van de financiële administratie is sinds 2021 ondergebracht bij een administratiekantoor. Er zijn nog geen medewerkers in dienst van het samenwerkingsverband; deze personele lasten worden door CVOg Zeist doorbelast. In de komende planperiode zal onderzocht worden in welke vorm het samenwerkingsverband de werkgeversrol kan invullen. Naast de kosten voor het bureau, werken we met budgetten voor kwaliteitszorg en professionalisering van de organisatie. De begroting wordt vanaf 2023 niet meer per programma op schoolniveau ingericht, maar op basis van het gezamenlijke ondersteuningsaanbod.

De meerjarenbegroting 2022-2026 bestaat uit de volgende programma's:

- *Programma 1: Ondersteuning in de school (basis en extra ondersteuning)*
- *Programma 2: Lesplaatsen (LWOO/PRO/VSO)*
- *Programma 3: Toewijzingscommissie*
- *Programma 4: Dekkend netwerk en samenwerking*
- *Programma 5: Kwaliteit en communicatie*
- *Programma 6: Beleidsruimte*
- *Programma 7: Bestuur en beheer*

Programma 1	Ondersteuning in de school
Doelstelling 2022-2026	<p>Basisondersteuning Alle scholen voldoen minimaal aan het niveau van basisondersteuning. Het is de verantwoordelijkheid van het bestuur zelf om een passende voorziening te realiseren. Er is geen sprake van toewijzingen van arrangementen door het samenwerkingsverband. De kosten die gemoeid zijn met extra ondersteuning, zijn voor rekening van de school c.q. het schoolbestuur.</p> <p>Extra ondersteuning Elke school biedt extra ondersteuning aan leerlingen wiens onderwijsbehoeften de basisondersteuning overstijgen. Indien een leerling extra ondersteuning ontvangt, wordt dit altijd vastgelegd in een OPP waarbij ouders toestemming geven op het handelingsdeel. Voor het bieden van extra ondersteuning ontvangen de schoolbesturen een bedrag per leerling om dit op de scholen te realiseren. Deze middelen zijn bedoeld om (flexibel) in te zetten voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.</p>
Begroot budget 2022-2026	Na aftrek van de benodigde middelen voor het beleidsrijk uitvoeren van het ondersteuningsplan en de kosten voor de organisatie van het samenwerkingsverband, worden de overige middelen verdeeld over de scholen op basis van het vastgestelde verdeelmodel.

Programma 2	Lesplaatsen LWOO, PRO en VSO
Doelstelling 2022-2026	<p>Het niveau van extra ondersteuning op reguliere scholen is versterkt. Mede als gevolg hiervan zien we de komende jaren mogelijk een stabilisatie of daling van het aantal leerlingen in het VSO.</p> <ul style="list-style-type: none"> - We onderzoeken de mogelijkheden van opting out voor het LWOO. - We onderzoeken verklaringen voor de stijging van het aantal VSO-leerlingen. - We inventariseren de onderinstroom van het VSO.
Begroot budget 2022-2026	<p>LWOO Vooralsnog gaan we uit van de huidige verdeling van de middelen LWOO. Bij toepassing van opting out zal dit budgetneutraal plaatsvinden.</p> <p>PRO Het SWV betaalt, via het Ministerie, de ondersteuningsbekostiging voor leerlingen ingeschreven in het PRO, vallend onder het SWV, op teldatum 1 oktober. Uitgangspunt voor de begroting is een meerjarige stabilisatie van het aantal PRO-leerlingen.</p> <p>VSO Met de vereenvoudiging van de bekostiging primair onderwijs waaronder het VSO valt, ziet de bekostiging er vanaf kalenderjaar 2023 als volgt uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Doorbetaling overdracht VSO via Ministerie (teldatum 1 februari)</i> Het SWV betaalt de ondersteuningsbekostiging voor leerlingen ingeschreven in het VSO, vallend onder het SWV, op teldatum 1 februari. Uitgangspunt voor de begroting zijn de huidige aantallen VSO-leerlingen en een meerjarige stabilisatie van het aantal VSO-leerlingen op 1 februari blijvend onder het landelijke deelnamepercentage. - <i>Exponentiële groei VSO</i> De bovengemiddelde groei van het VSO tussen teldatum 1 februari en 30 juni is vooralsnog niet begroot, omdat we ervan uitgaan dat hier geen sprake van zal zijn. Het (financieel) risico op onvoorziene groei van het VSO is opgenomen in het financieel risicoprofiel van het SWV en maakt deel uit van de algemene reserve van het SWV.

Programma 3	Toewijzingscommissie
Doelstelling 2022-2026	<p>De toewijzingscommissie van het samenwerkingsverband beoordeelt de aanvragen voor toelaatbaarheid tot het PRO en VSO volgens een zorgvuldige procedure en binnen de wettelijke termijn.</p>
Begroot budget 2022-2026	<p>Voor de toewijzingscommissie begroten we 76.000 euro (0,6 fte deskundigen en 0,2 fte administratie).</p>

Programma 4	Dekkend netwerk en samenwerking
Doelstelling 2022-2026	<ol style="list-style-type: none"> 1. We stellen een ontwikkelagenda op voor het VO en het VSO met minimaal de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> – onderzoeken van de toename van TLV's midden; – inventariseren van de verwachte toestroom uit het SO; – afspraken over doorbelasting van de doorverwijzing VO-VSO; – verstevigen van de samenwerking tussen reguliere VO-scholen en VSO. 2. Het samenwerkingsverband heeft een coördinerende rol bij het in kaart brengen van het dekkend netwerk en de ondersteuningsvragen van leerlingen. Hierbij wordt minimaal geïnvesteerd in: <ul style="list-style-type: none"> – het in beeld brengen van het dekkend netwerk en het stimuleren van uitwisseling over in-school voorzieningen; – het gebruik van data die voortkomen uit het CMIC, de betrokkenheid bij de afgifte van vrijstellingen voor leerplicht en het organiseren van het leerrecht; – het coördineren van vraag en aanbod voor HB leerlingen met extra zorgvraag; de doorstroom PO-VO ontwikkelen en samenwerking met VSO versterken. 3. We verstevigen de samenwerking met de omliggende samenwerkingsverbanden en krijgen beter zicht op welke leerlingen om welke redenen onderwijs volgen op scholen buiten de regio. 4. We zorgen, samen met scholen en het SWV PO ZOUT, voor een doorontwikkeling van: <ul style="list-style-type: none"> – het CMIC; – de regionale doorbraaktafel; – de (bovenregionale) samenwerking voor VSO en residentiële voorzieningen. 5. Samen met het SWV PO ZOUT verbeteren we de doorgaande lijn PO-VO op de volgende thema's: <ul style="list-style-type: none"> – continuïteit van ondersteuning in de overgang van PO naar VO; – leren van elkaar; – samenwerking met gemeenten; – leeftijdsfase 10-14; – ouder- en jeugdsteunpunt gezamenlijk inrichten. 6. Samen met de gemeenten zorgen we ervoor dat: <ul style="list-style-type: none"> – de juiste ondersteuning en hulp snel en effectief beschikbaar komen voor de leerling; – 'integraal arrangeren' in een multidisciplinair team vaste werkwijze wordt; – ontschotting tot stand komt; – er een programmaleiding komt, om de samenwerking inhoud te geven (advies Oberon-rapport).
Begroot budget 2022-2026	<p>Voor de uitvoering van het dekkend netwerk en samenwerking met partners begroten we 116.000 euro (0,6 fte casuïstiek en 0,8 fte beleid).</p> <p>Voor het uitvoeren van het ouder- en jeugdsteunpunt nemen we € 12.500 structureel aan budget op.</p>

Programma 5	Kwaliteit en communicatie
Doelstelling 2022-2026	<ol style="list-style-type: none"> 1. We richten samen met SWV PO ZOUT een ouder- en jeugdsteunpunt in (zie programma 4). 2. De opbrengsten van de monitoring van pilots, van verzamelde data uit het CMIC, doorbraaktafels en gesprekken met scholen en andere data die voortkomen uit de kwaliteitszorg (gestructureerde en systematische dataverzameling), delen we met scholen en benutten we om te komen tot verbetering (cyclisch verbeterproces). 3. We ontwikkelen het kwaliteitsbeleid verder: <ol style="list-style-type: none"> a) Vooraf hebben we in beeld wat scholen gaan doen, welke middelen hiervoor worden ingezet en welk effect wordt verwacht. b) Achteraf weten we welk effect de gepleegde inzet gehad heeft. c) We voeren gesprekken over de kwantitatieve gegevens zodat er balans ontstaat tussen tellen en vertellen. d) We delen de opbrengsten met elkaar en leren daarvan (factsheets en evaluatiemiddag), zowel op school(bestuurlijk) niveau als op samenwerkingsverbandniveau. e) We richten, naast het zorgcoördinatorenoverleg, een structureel overleg in met de directeuren.
Begroot budget 2022-2026	Voor de komende jaren wordt structureel uitgegaan van 50.000 euro, waaronder 0,6 fte voor kwaliteit en communicatie; en middelen voor data-analyse en evaluatiemiddag.

Programma 6	Beleidsruimte
Doelstelling 2022-2026	Het faciliteren en ondersteunen van (bestuursoverstijgende) vraagstukken die bijdragen aan het realiseren van onze gezamenlijke ambitie, zoals over beleid, casuïstiek en een post onvoorzien.
Begroot budget 2022-2026	Voor de periode 2022-2026 wordt uitgegaan van € 120.000 per kalenderjaar.

Programma 7	Bestuur en beheer
Doelstelling 2022-2026	<ul style="list-style-type: none"> - Het bureau kent een bestuurlijke en organisatorische inrichting die in omvang past bij de doelen en taken van het samenwerkingsverband. Onnodige overhead wordt voorkomen. - Het bureau kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.
Begroot budget 2022-2026	<ul style="list-style-type: none"> - Voor de uitvoering van bestuur en beheer begroten we 157.500 euro (0,8 fte bestuur en 0,6 fte officemanagement). - Ten behoeve van ziektevervangings begroten we een bedrag van 5% van de loonkosten. - De overige begrote bedragen voor 'bestuur en beheer' zijn gebaseerd op de uitgaven van de afgelopen jaren. - Er is ruimte begroot voor tijdelijke inhuur bestuur en beheer ten behoeve van de interne coördinatie en ondersteuning van het samenwerkingsverband.

Begroting

Vanuit het Rijk (Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap) krijgen we middelen voor het uitvoeren van passend onderwijs. Het samenwerkingsverband ontvangt een vast bedrag per leerling voor lichte en zware ondersteuningsmiddelen.

De meerjarenbegroting is voor onze uitgaven programmagericht opgesteld. Dit betekent dat we onze doelstellingen en activiteiten hebben vertaald naar programma's. Per programma hebben we het begrote budget bepaald. Het samenwerkingsverband werkt grotendeels via het schoolmodel; dit houdt in dat de beschikbare middelen zoveel mogelijk worden verdeeld naar de deelnemende besturen en scholen.

Na aftrek van de benodigde middelen voor het beleidsrijk uitvoeren van het ondersteuningsplan en de kosten voor de organisatie van het samenwerkingsverband, worden de overige middelen verdeeld over de scholen. De basis om te komen tot een goede verdeling is gebaseerd op de uitkomst van onderzoek gedaan door professor Luc Stevens, waaruit bleek dat leerlingen uit het vmbo basis/kader meer ondersteuning nodig hebben. Na correctie vanwege de ontvangen LWOO-middelen (deze komen ook grotendeels bij deze leerlingen terecht) is gekozen voor de zgn. 1, 2, 3-verdeelsleutel. Dat wil zeggen:

- vmbo-b/k: factor 3
- vmbo-g/t: factor 2
- havo/vwo: factor 1.

Tevens hanteren we voorafgaand aan het inzetten van de verdeelsleutel een vaste voet van € 50.000,--. Hierdoor zijn ook de kleinere scholen in staat om de basisondersteuning voor passend onderwijs te organiseren. Dit betekent dat de middelen als volgt worden verdeeld: elke reguliere school ontvangt eerst € 50.000,--, het restantbedrag wordt vervolgens verdeeld volgens de 1,2,3-verdeelsleutel. In de komende planperiode kijken we naar deze verdeelsleutel van de middelen.

Het is de verantwoordelijkheid van het bestuur zelf om te arrangeren en een passend aanbod voor een leerling en/of docent te realiseren. Er is geen sprake van toewijzingen of financiering van arrangementen of voorzieningen door het samenwerkingsverband.

LWOO en PRO

Elk samenwerkingsverband krijgt een budget waaruit het alle lichte ondersteuning moet betalen. Voordat DUO de middelen voor lichte ondersteuning overmaakt naar het samenwerkingsverband, vindt eerst een verrekening plaats op basis van het aantal leerlingen dat op 1 oktober is ingeschreven in het PRO. Deze middelen gaan naar de betrokken scholen. Het resterende budget wordt overgemaakt naar het samenwerkingsverband om de overige lichte ondersteuning vorm te geven, zoals LWOO.

Bij overschrijding van het budget voor lichte ondersteuning hanteert men dezelfde systematiek als bij het budget voor de zware ondersteuning: het wordt verhaald op de lumpsum van alle besturen die een school of vestiging hebben binnen het gebied van het samenwerkingsverband. Het is bij een overschrijding dus niet zo dat het bedrag per leerling lager wordt.

De omvang van het ondersteuningsbudget voor LWOO en het ondersteuningsbudget voor PRO per samenwerkingsverband bestaat uit een bedrag per leerling. Omdat er sprake is van een gebudgetteerde bekostiging vormt het aantal LWOO- en PRO-leerlingen dat het samenwerkingsverband had op 1 oktober 2012 de basis. Om rekening te houden met demografische ontwikkelingen, wordt het aantal LWOO- en PRO-leerlingen uitgedrukt in een deelnamepercentage van 1 oktober 2012. Vervolgens wordt ieder jaar het totaal aantal VO-leerlingen in het samenwerkingsverband vermenigvuldigd met dit percentage. Het aantal leerlingen dat daaruit komt, wordt vermenigvuldigd met een landelijk vastgesteld bedrag.

Opting out

De komende planperiode onderzoeken we hoe we de LWOO-middelen op een andere wijze kunnen verdelen. Deze opting out-regeling geeft het samenwerkingsverband de mogelijkheid zelf te bepalen hoe ze de toewijzing van LWOO aan vmbo-leerlingen regelt. Vmbo scholen zijn dan vrijer in het inzetten van deze middelen. Er gaat meer aandacht uit naar de werkelijke ondersteuningsbehoefte van leerlingen in plaats van naar het toepassen van procedures. Een nadeel is dat de groep LWOO-leerlingen minder in beeld is. Wel zal er een vorm van monitoring komen vanuit het samenwerkingsverband voor de verantwoording van de middelen. Vooral nog is in de begroting uitgegaan van de oude systematiek, de opting out zal in de basis budget-neutraal plaatsvinden.

VSO

De bekostiging van het VSO verloopt voor het overgrote deel via DUO. De bedragen die hiermee gemoeid zijn, worden van het samenwerkingsverband-budget zware ondersteuning afgetrokken. Met andere woorden: meer leerlingen in het VSO betekent dat er minder geld beschikbaar is voor de ondersteuning en begeleiding in het reguliere VO; bij minder leerlingen is dat juist andersom. Het merendeel van de VSO-leerlingen stroomt in bij de start van het schooljaar vanuit het basisonderwijs (SO, SBO en regulier). Deze leerlingen worden meegenomen in de 1 februari telling van de VSO-school. Op basis van deze telling wordt het VSO het boekjaar daarna (t-1) bekostigd. Voor wat betreft de tussentijdse instroom in het VSO hebben wij de volgende keuzes gemaakt:

- De verwijzende VO-school betaalt gedurende twee jaar de VSO-plaatsing van betreffende leerling, het eerste jaar € 10.000 en het tweede jaar € 6.000;
- Is er sprake van een tussentijdse verwijzing van residentieel naar VSO dan zal deze leerling bij het VSO geplaatst worden zonder bekostiging vanuit de residentiële instelling;
- Is er sprake van een verwijzing vanuit een VO-school uit de regio Zuidoost naar een VSO-school buiten de regio dan handelt het samenwerkingsverband deze zaak (administratief) af en legt de rekening neer bij de verwijzende VO-school;
- Geld volgt leerling.

De komende planperiode wordt gebruikt om de doorbelasting van VSO-leerlingen te evalueren.

Bovengemiddelde groei VSO

Wanneer er naar het oordeel van een VSO-bestuur sprake is van een bovengemiddelde groei, kan het VSO-bestuur het samenwerkingsverband verzoeken deze bovengemiddelde groei te bekostigen voor het volgende kalenderjaar. Dit doet het VSO-bestuur door het aanvragen en onderbouwen van deze bovengemiddelde groei voor 1 september van het jaar van aanvraag. Het samenwerkingsverband stelt na deze aanvraag vast of er voor dit VSO-bestuur sprake is van bovengemiddelde netto-groei in de periode 2 februari t/m 1 juni t.o.v. de periode 1 september t/m 1 februari. Het betreft uitsluitend in- en uitschrijvingen van leerlingen met een door het samenwerkingsverband afgegeven TLV.

Bovengemiddelde groei zien wij als een hogere netto groei in leerlingen met een afgegeven TLV per bestuur in de periode 1 september t/m 1 februari in relatie tot de periode 2 februari t/m 1 juni. Residentiële leerlingen tellen hierbij niet mee en in-/uitstroom naar andere VSO besturen/scholen tellen ook niet mee.

Indien dit leidt tot aanvullende bekostiging aan VSO-scholen, wordt deze in het eerstvolgende kalenderjaar uitgevoerd in twaalf maandelijkse termijnen à 1/12 van het bedrag per leerling op basis van de TLV-categorie. Het betreft zowel het basis- als het ondersteuningsdeel van de bekostiging. De hoogte van het bedrag volgt de wettelijke bedragen die gelden voor het bekostigingsjaar. De sectorraden ontwikkelen gezamenlijk een handreiking voor deze bovengemiddelde groei; als deze regeling substantieel afwijkt van bovenstaande regeling, zullen wij beoordelen in hoeverre bovenstaande regeling in overleg moet worden gewijzigd.

Overdracht bekostiging bij onvoldoende budget

Als de lasten voor zware en/of lichte ondersteuning leiden tot een tekort, moet het samenwerkingsverband in staat zijn een TLV af te geven voor het speciaal onderwijs en de bekostiging voor die leerling te dragen. Ingevolge de wet zal het Ministerie in dat geval de schoolbesturen korten op de lumpsum. De schoolbesturen zullen bovendien de middelen van het samenwerkingsverband moeten aanvullen, zodat de uitvoering en lasten van het samenwerkingsverband gedekt zijn. Deze korting zal plaatsvinden naar rato van het leerlingaantal per schoolbestuur (regulier + PRO) in de regio van het samenwerkingsverband.

Vermogensbeleid

Het SWV vindt het van belang om het niveau van ondersteuning en het dekkend aanbod voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften te borgen en ook in de toekomst te kunnen blijven garanderen. Daarom zoeken we de juiste balans tussen het aanhouden van de benodigde reserves en het maximaal inzetten van publieke middelen voor het vormgeven van passend onderwijs. Een goede risicoanalyse, in combinatie met de signaleringswaarde, is het ijkpunt voor de gewenste hoogte van het vermogen. Het vermogen van het SWV bestaat ultimo 2021 uit een algemene reserve en een bestemmingsreserve. De algemene reserve betreft het benodigde weerstandsvermogen, een te vormen bestemmingsreserve wordt gevormd vanuit gelabelde middelen.

Risicoparagraaf

Een belangrijke doelstelling van een organisatie is het borgen van financiële continuïteit. Het gaat hierbij om de vraag of de organisatie op korte en langere termijn aan alle financiële verplichtingen kan voldoen. Om aan deze doelstelling te kunnen voldoen, is het noodzakelijk om over voldoende buffervermogen (algemene reserve) te beschikken om de financiële risico's af te kunnen dekken. Bij risico's gaat het om gebeurtenissen die (voor een belangrijk deel) niet zijn te voorzien of te beheersen. In 2020 is er een risico-analyse gedaan.

Intern risicobeheersingssysteem

Het SWV draagt op verschillende manieren zorg voor de beheersing en controle van risico's.

Governancestructuur

Allereerst is door de inrichting van de governancestructuur sprake van 'checks' en 'balances'. De directeur-bestuurder is belast met de bestuurlijke taak, waaronder het uitvoeren van het interne risicobeheersingssysteem.

De Raad van Toezicht houdt als intern toezichthouder toezicht op het beleid van het bestuur, het bereiken van de doelen en beoogde resultaten, het functioneren van het bestuur en de doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen.

De deelnemende besturen zijn verbonden via de algemene ledenvergadering. De ALV houdt met name toezicht op de uitvoering van beleid.

De OPR wordt indien nodig om advies gevraagd, stemt in met het ondersteuningsplan en houdt vanuit haar rol toezicht op het samenwerkingsverband.

- *Zicht houden op risico's en beheersmaatregelen*

De Raad van Toezicht ontvangt voortgangsrapportages van de directeur-bestuurder waarin inhoudelijk en financieel wordt gerapporteerd. Daarnaast werkt het SWV met een financiële risicoanalyse. Hierin beschrijven we de belangrijkste risico's van het SWV. Op basis van het financieel risicoprofiel wordt de benodigde hoogte van de algemene reserve vastgesteld. Dat wordt, na goedkeuring door de Raad van Toezicht, vastgesteld door de directeur-bestuurder. Periodiek wordt het financieel risicoprofiel geactualiseerd.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Recent is het financieel risicoprofiel van SWV VO Zuidoost Utrecht geactualiseerd. De belangrijkste geïnventariseerde risico's zijn:

- **Personele risico:** dit is voornamelijk beperkt omdat het SWV nog met een kleine staf werkt, die niet formeel in dienst is. Bij ziekte is er echter geen budget voor vervanging, waardoor dit kostenverhogend werkt. In de toekomst wordt dit risico dan ook substantiëler.
- **Extra, niet begrote/ongedekte verplichte afdrachten** vanwege mogelijke groei van het VSO, zowel in aantal als in bekostigingsklasse. Hier ligt het grootste financiële risico.
- **Restrisico's:** een leverancier gaat failliet. Dit risico wordt als laag ingeschat.

De berekening van deze drie risico's leveren een aan te houden weerstandsvermogen op van € 543.000. De Inspectie adviseert samenwerkingsverbanden een bedrag aan te houden van 3,5% van de totale bruto baten. Voor het SWV komt dit neer op een bedrag van € 524.807 ultimo 2021 (€ 515.000 ultimo 2020). Gelet op het risicoprofiel en advies van de Inspectie is eerder al besloten het weerstandsvermogen/risicoreserve voor het samenwerkingsverband vast te stellen op € 500.000.

Indien enig jaar uit de jaarrekening blijkt dat het vermogen hoger of lager is dan het afgesproken bedrag, dan wordt in het jaar volgend op de jaarrekening afgesproken hoe dit surplus of tekort wordt verdeeld of verrekend. Via deze werkwijze zal het vermogen steeds worden teruggebracht tot het afgesproken weerstandsvermogen.

Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting van het samenwerkingsverband geeft inzicht in de te verwachten baten en lasten over de plan periode. In deze meerjarenbegroting is rekening gehouden met de beleidsdoelen van dit ondersteuningsplan.

TABEL: Meerjarenbegroting

Baten	2022	2022	2023	2024	2025	2026
	vastgesteld	aangepast				
<i>lichte ondersteuning</i>	1.330.381	1.330.381	1.330.381	1.330.381	1.330.381	1.330.381
<i>lwoo</i>	3.694.496	3.694.496	3.694.496	3.694.496	3.694.496	3.694.496
<i>pro</i>	1.021.118	1.021.118	1.021.118	1.021.118	1.021.118	1.021.118
<i>zware ondersteuning</i>	8.584.468	8.584.468	8.586.360	8.586.360	8.586.360	8.586.360
<i>verevening zware ondersteuning</i>						
<i>overige baten, doorbelasting doorverwijzingen</i>	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000
<i>geormerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan</i>	49.300	49.300	0	0	0	0
Totale baten	15.129.763	15.129.763	15.082.355	15.082.355	15.082.355	15.082.355
Lasten	2022	2022	2023	2024	2025	2026
	vastgesteld	aangepast				
<i>Programma 1 Ondersteuning in de school</i>	4.665.800	4.665.800	4.298.537	4.247.808	4.322.808	4.315.308
<i>Programma 2a Lesplaatsen - LWOO</i>	2.507.640	2.507.640	2.507.640	2.507.640	2.507.640	2.507.640
<i>Programma 2b Lesplaatsen - PRO</i>	1.041.096	1.041.096	1.041.096	1.041.096	1.041.096	1.041.096
<i>Programma 2c Lesplaatsen - VSO</i>	6.021.740	6.168.612	6.322.891	6.364.620	6.364.620	6.364.620
<i>Programma 3 Toewijzingscommissie</i>	0	0	76.000	77.500	79.000	80.500
<i>Programma 4 Dekkend netwerk en samenwerking</i>	0	0	163.500	166.500	170.000	172.500
<i>Programma 5 Kwaliteit en communicatie</i>	0	0	75.000	75.000	75.000	75.000
<i>Programma 6 Beleidsruimte</i>	349.300	349.300	120.000	120.000	120.000	120.000
<i>Programma 7 Bestuur en beheer</i>	461.190	461.190	394.690	399.190	402.190	405.690
<i>totaal programma's</i>	15.046.767	15.193.639	14.999.354	14.999.354	15.082.354	15.082.354
Totale lasten	15.046.767	15.193.639	14.999.354	14.999.354	15.082.354	15.082.354
Resultaat	82.996	-63.876	83.000	83.000	0	0

TABEL: Leerlingaantallen

Leerlingen op teldatum	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025	1-10-2026
<i>vo overige</i>	11.918	11.918	11.918	11.918	11.918	11.918
<i>leerlingen lwoo</i>	501	501	501	501	501	501
<i>leerlingen pro</i>	208	208	208	208	208	208
Totaal vo	12.627	12.627	12.627	12.627	12.627	12.627
vso lln op teldatum	1-2-2021	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026
<i>categorie 1 (laag)</i>	338	336	336	336	336	336
<i>categorie 2 (midden)</i>	62	76	76	76	76	76
<i>categorie 3 (hoog)</i>	28	28	28	28	28	28
Totaal vso	428	440	440	440	440	440

Bijlage 1 Basisondersteuning

De afspraken over de basisondersteuning zijn vastgelegd in vier standaarden:

1. Basiskwaliteit

Bij basiskwaliteit gaat het om de deugdelijkheidseisen die de Inspectie aan scholen stelt. Met ingang van 1 augustus 2017 werkt de Inspectie met een nieuw waarderingskader waarin onderscheid gemaakt wordt tussen bij wet geregelde deugdelijkheidseisen en eigen aspecten van kwaliteit van bestuur en scholen. Deze deugdelijkheidseisen zijn vervat in vijf kwaliteitsgebieden:

1. onderwijsproces
2. schoolklimaat
3. onderwijsresultaten
4. kwaliteitszorg en ambitie
5. financieel beheer.

Het waarderingskader telt per kwaliteitsgebied een aantal standaarden. In totaal gaat het om negentien standaarden. Bij elke standaard is in een korte beschrijving aangegeven wat verstaan wordt onder basiskwaliteit. De Inspectie is van oordeel dat de basiskwaliteit op een VO-school voldoende is als “de kwaliteitsgebieden Leerresultaten, Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Didactisch handelen en Veiligheid voldoende zijn en niet meer dan één standaard in het gebied Onderwijsproces onvoldoende is.” De basiskwaliteit vormt eigenlijk de ondergrens van het niveau van basisondersteuning. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de basisondersteuning van de school/scholen. De rol van het samenwerkingsverband in deze ligt meer in de lijn van signaleren, organiseren, bespreekbaar maken et cetera.

2. Planmatig werken

Een centraal uitgangspunt voor het SWV is dat het accent moet liggen op preventief in plaats van curatief werken. Daarbij is het van belang dat onderwijsprofessionals planmatig en cyclisch werken om individuele onderwijsbehoeften van kinderen tijdig te signaleren. Door planmatig te werken en uit te gaan van de onderwijsbehoeften van leerlingen ontstaat er duidelijkheid over:

- de aard van de ondersteuningsvraag (zoals behoefte aan veiligheid, structuur, fysieke aanpassingen, niveau-didactische en/of tempodifferentiatie, medische zorg of hulpmiddelen);
- de vereiste deskundigheid en overige voorzieningen die nodig zijn om aan de ondersteuningsvraag te kunnen voldoen;
- De begeleiding en ondersteuning die het beste aansluiten bij de behoefte van de leerling.

3. Ondersteuningsstructuur

Elke school heeft een passend ingerichte ondersteuningsstructuur. Onderdeel daarvan is een team dat de uitvoering van de basisondersteuning en extra ondersteuning coördineert en stimuleert. Scholen maken daar eigen keuzes in, aansluitend bij de eigen schoolsituatie. Zo zal een ondersteuningsstructuur op een vmbo-school verschillen van een gymnasium en ook een VSO-school zal een eigen ondersteuningsstructuur hebben, waarin de Commissie voor de Begeleiding een centrale rol speelt. Vanuit het samenwerkingsverband worden geen centraal afgesproken eisen gesteld aan de ondersteuningsstructuur op scholen, anders dan in dit ondersteuningsplan benoemd.

4. Preventieve en licht curatieve interventies

Voor de uitvoering van dit onderdeel van de basisondersteuning betekent dit concreet het volgende:

- Alle scholen signaleren preventief en tijdig leerproblemen en ontwikkelings- en opvoedproblemen. De scholen kunnen de expertise om preventief te signaleren zelf ontwikkelen of organiseren in samenwerking met ketenpartners. Het is aan de schoolbesturen c.q. scholen dit nader vorm te geven en in de schoolgids te vermelden op welke wijze de preventieve signalering is georganiseerd en plaatsvindt.
- Alle scholen hebben een aanbod voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie conform de landelijk ontwikkelde protocollen.
- Alle scholen hebben onderwijsprogramma's voor leerlingen die qua cognitieve capaciteiten boven- dan wel benedengemiddeld toegerust zijn voor de schoolsoort waar zij op zitten, terwijl ze wel in staat worden geacht het schooltype waar ze op zitten succesvol te doorlopen.
- Alle scholen zorgen voor toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben vanwege fysieke beperkingen.
- Alle scholen beschikken over (ortho)pedagogische en (ortho)didactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.
- Alle scholen hanteren een protocol voor medische handelingen.
- Alle scholen beschrijven op welke wijze de school samenwerkt met ketenpartners om preventieve en curatieve ondersteuning te bieden.

Bijlage 2 Ouder- en jeugdsteunpunt

Vanaf de zomer van 2022 zijn alle samenwerkingsverbanden verplicht een ouder- en jeugdsteunpunt in te richten. De verplichting komt voort uit de beleidsevaluatie van passend onderwijs in 2020. Deze constateerde dat ouders en jeugdigen nog steeds moeite hebben hun weg te vinden binnen passend onderwijs. Ze hebben slecht zicht op aanbod en moeten te lang zoeken, worden onvoldoende beschermd door de zorgplicht en koesteren soms onrealistische verwachtingen van wat mogelijk is.

De steunpunten zijn gericht op het vinden van regio-specifieke oplossingen voor deze landelijk voorkomende vraagstukken. Het steunpunt moet in de praktijk drie dingen doen:

1. Ouders en jeugdigen informeren. Op een toegankelijke plek, in begrijpelijke taal en over zowel landelijke als regiospecifieke informatie. Ook in de vorm van ervaringsverhalen van andere ouders en jeugdigen.
2. Ouders en jeugdigen steunen in hun zoektocht naar passend onderwijs door te adviseren en de weg te wijzen, open te staan om te sparren over hun situatie en hun opstelling daarin.
3. Structureel en systematisch de ervaringen van ouders en jeugdigen verzamelen en analyseren om zo het eigen beleid (en dat van partners) te kunnen vormgeven en verbeteren.

Het steunpunt werkt onafhankelijk: los van de procedures van het samenwerkingsverband en besturen, maar eveneens niet als vanzelfsprekend partij kiezend voor ouders en jeugdigen.

In de regio Zuidoost Utrecht hebben de samenwerkingsverbanden voor primair (ZOUT) en voortgezet (VO-ZOU) onderwijs besloten hun krachten te bundelen en een gezamenlijk ouder- en jeugdsteunpunt in te richten.

We kiezen voor een gefaseerde inrichting van het steunpunt. Daarbij worden de belangrijkste zaken eerst gedaan en volgt de uitwerking van de details van de inrichting stapsgewijs in de periode zomer 2022 – zomer 2023. Voor die uitwerking willen we nadrukkelijk de samenwerking zoeken met de ondersteuningsplanraden en klankbordgroepen binnen de samenwerkingsverbanden.

Concreet:

- Krijgt het steunpunt de vorm van een zelfstandige website, met een eigen visuele identiteit en los van de beide samenwerkingsverbanden. De beide samenwerkingsverbanden verwijzen uiteraard wel naar het steunpunt vanaf hun eigen websites.
- Komt in het steunpunt een combinatie van landelijk gevalideerde informatie (beschikbaar gesteld door OCW) en regionale informatie over werkwijze en routes richting hulp en ondersteuning.
- Huren ZOUT en VO-ZOU gezamenlijk een steunpunt-coördinator in die de binnengekomen vragen, steunverzoeken en ervaringen behandelt.
- Onderdeel van de opdracht aan de steunpunt-coördinator is het inhoudelijk rapporteren aan de samenwerkingsverbanden over de binnengekomen vragen en ervaringen en de wijze waarop deze zijn opgepakt, evenals advisering over mogelijke verbetering van beleid.